

**BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM
PÉNZÜGYI ÉS SZÁMVITELI KAR**

**Megtakarítási stratégiák, befektetési
portfóliók hozamának számítása, értékelése**

Belső konzulens: Dr. Harsányi Gergely

Külső konzulens: Magyar Attila

**Hunvald Sándor
Nappali
Pénzügy-és Számvitel
Pénzügy**

2018.

NYILATKOZAT

AlulírottHunvald Sándor..... büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatomat az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá.

Budapest, 2018. év12..... hónap05..... nap

.....

hallgató aláírása

Tartalom

1.	Bevezetés	2
2.	Megtakarítási formák.....	4
2.1.	Lakástakarék pénztár.....	4
2.2.	Magyar állampapírok	9
2.2.1.	Babakötvény	11
2.2.2.	Prémium Magyar Állampapír	12
2.3.	Biztosítók által kínált termékek	14
2.3.1.	Unit-Linked biztosítások	15
2.4.	Tartós Befektetési Számla	29
2.5.	Önsegélyező Pénztár	34
3.	Hozam, portfólió elemzés és a megtakarítási formák értékelése	40
3.1	Befektetési Háromszög	40
3.1.1	Szakértelem és Idő ráfordítás.....	41
3.2	Megtakarítási formák értékelése és összehasonlítása	41
3.2.1	Infláció	42
3.2.2	A Lakástakarékpénztár értékelése	43
3.2.3	Magyar Állampapírok értékelése.....	45
3.2.4	Unit-Linked biztosítás értékelése.....	46
3.2.5	Tartós Befektetési Számla értékelése.....	49
3.2.6	Önsegélyező Pénztár értékelése	50
4.	Összefoglalás.....	52
5.	Irodalomjegyzék	54

1. BEVEZETÉS

„Ne azt tedd félre a megtakarításodba, ami megmarad a költséid után, hanem költsd azt, ami megmarad a megtakarításaid után!” (Warren Buffet)

Pénzügyi szakon való tanulmányaim és szintén pénzügyi területen való elhelyezkedésem során, azt a konklúziót vontam le, hogy az emberek általánosan mindig gondolkodnak /keresik azon lehetőségeiket, milyen megtakarítási formák vannak a piacon és melyek számukra a legmegfelelőbbek. Sajnos ehhez hozzátartozik az is, amit már a munkám során tapasztaltam meg, hogy széles körben nagy a bizonytalanság a témával kapcsolatban és a tájékozottság-termékek ismerete sem tökéletes. Hiába van megtakarítási hajlama az embernek, ha túlságosan bizonytalan adott termékkel kapcsolatban, nem érzi a kellő stabilitást, hogy a pénze megfelelő helyre kerül befektetésre, inkább hagyja és elveti ezt a szándékát, nem keres fel szakembert, aki kisegíthetné. Sajnos ennek okát a múltban való negatív történések okozták, ezért nem szeretnek tanácsadókhoz fordulni.

Hiába nőttek a reáljövedelmek Magyarországon, vagyis egyre többen tudnának ma megtakarítani a havi fizetésükből, sajnos nem növekszik az arányuk. Ezt az sem segítette nagyon, hogy az alacsony kamatkörnyezet miatt, ha valaki megtakarítana, már nem olyan opcionális, ha bankba tartja a pénzét, sokkal inkább más-használhatóbb alternatívákat kell, hogy keressen.

Itt kapcsolódom a témához, munkám során egy független pénzügyi tanácsadó munkáját segítem. Az a feladata, hogy ügyfelekkel találkozik és ügyfeleket keres. Az emberekkel egy komplett pénzügyi elemzést szokott végezni, ami abból tevődik össze, bemutatja az itthoni pénzpiac szereplőit/különböző szakterületeit (bankok, biztosítók, lakástakarékpénztárak, befektetés, nyugdíj előtakarékosság valamint állami támogatások és adókedvezmények kihasználása). Miután ez megtörtént, felmérjük milyen meglévő pénzügyi termékekkel rendelkezik az ügyfél és ezeket minél részletesebben rögzítjük. A legfontosabb prioritást mindig az képezi a munkája során, hogy meglévő termékein az embereknek csökkentse a díját, úgy, hogy a szolgáltatási összegek/térítések

megmaradjanak, vagy ugyanazon pénzösszegért többre legyen jogosult. Ezt Ezután felmérjük milyen céljai vannak az ügyfélnek és itt nagyon sok esetben előfordul, hogy valamilyen hosszútávú megoldást szeretnének találni, félre tenni havi rendszerességgel a pénzt és azt biztonságban, kellő szaktudással és jobb hozammal karöltve be legyen nekik fektetve. Szinte 100%-ig ki tudom jelteni, az összes eddigi ügyféllel, akivel találkoztunk mindegyik a banki betéten kívül talán a lakástakarékpénztárakat ha ismerik, holott sokkal nagyobb választéka lehet az embernek itthon. Rengeteg nagyon jó lehetőség van kishazánkban, attól függően, ki milyen céllal rendelkezik. Sok esetben állami támogatásokat és adókedvezményeket is igénybe lehet venni. Dolgozatom célja, hogy jó néhány opcionális megoldást összeszedjek a hazai lehetőségek közül és ezen termékeket ismertetve az általuk nyújtott szolgáltatással, később különböző tulajdonságok alapján összehasonlítsam. Az összehasonlítás során olyan tulajdonságokat fogok megnézni, amely az emberek számára a leginkább elsődlegesek, ha megtakarításról van szó.

Ezeket összegezve egy konklúziót fogok levonni, hogy az egyes összehasonlítások alapján melyik termékek, kiknek lehet alkalmas a lakosság körében.

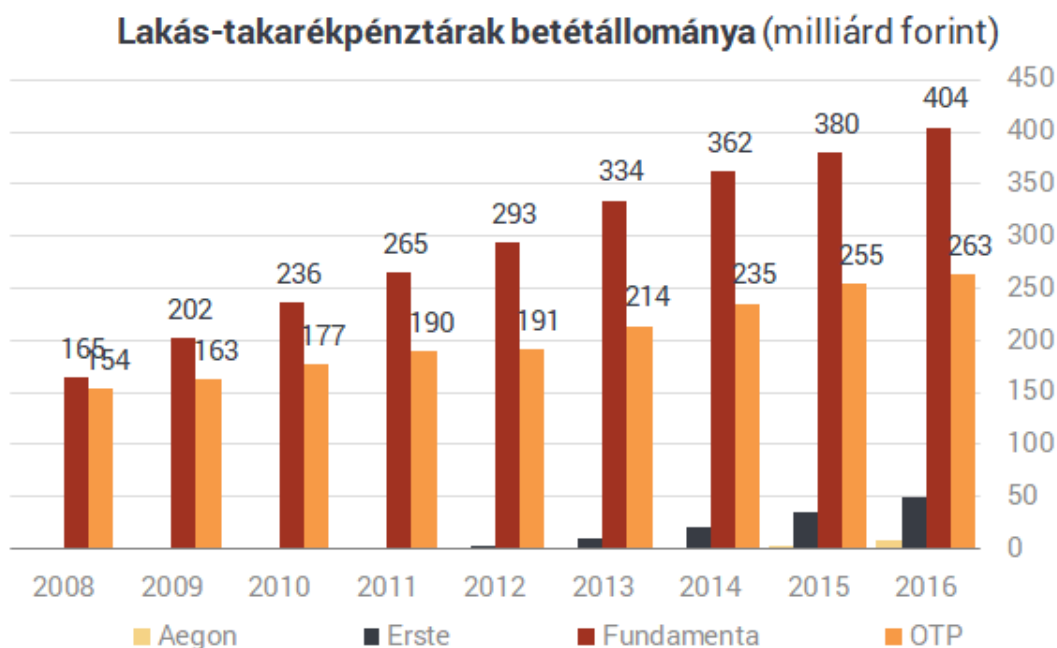
2. MEGTAKARÍTÁSI FORMÁK

Öt fajta megtakarítási formát választottam ki, amelyeket meg fogok nézni a kiválasztott szempontok alapján, és mindegyiket részletesen ismertetem a jellemzőjükkel. Az első ilyen a **lakástakarék pénztárak**.

2.1. Lakástakarék pénztár

Elsőként választottam ezt a megtakarítási lehetőséget, mert régen a Magyarpiacon elérhető formuláról beszélünk 1997 január 1. óta van jelen és viszonylag széles körben elterjedt és ismert is. A kecsegtető a konstrukcióban az az állami támogatás, amit szinte bárki felhasználhat erre a termékre. A következő ábrán a Lakástakarékpénztárak betétállományi alakulását reprezentálom.

1.ábra¹

Forrás: MNB, Portfolio

A dolgozatomban írásakor abban a különös helyzetben vagyok, hogy a lakástakarékpénztárakat megfognak szüntetni vagy legalábbis teljesen átalakítani. Így nem biztos, hogy teljesen aktuális lesz a későbbiek folyamán az itt leírtak. Jelenleg 3 aktív és

¹<https://m.portfolio.hu/finanszirozas/bankok/foldindulasszeru-valtozasok-a-lakas-takarekpenztaraknal.255493.html> letöltve 2018.09.29.

egy nemrég megszűnt piaci szereplője van és volt a lakástakarék pénztáraknak, akik szolgáltatják ezt a terméket. Ezek a szereplők az **OTP Lakástakarékpénztár Zrt.** az **Erste Lakástakarékpénztár Zrt.** és végül a legismertebb **Fundamenta-Lakáskassza Zrt.** A 4. szereplő, aki beszüntette lakástakarék pénztári tevékenységét az az **Aegon Lakástakarék Zrt.** 2018. október 1.-jével nem értékesítenek tovább.

Ezeket a szerződéseket mind valamely társaság bankfiókjában, mind online mind pedig közvetítő cégen keresztül is meg lehet kötni. Alapvetően a termékek felépítésben és konstrukcióban is mind-mind hasonlóak és egyformák, apróbb eltérések vannak a társaságok ajánlatai között. Beszéljünk kezdetben a szerződésről, tartalmi elemeiről. A szerződés egészen addig fut, ameddig az ügyfél kijelöli az időtávot, ez a szerződés futamideje. Megkapja a befizetése után az állami támogatást is, amely 30%-os lehet évente. Kijelöl egy havi összeget, amellyel elindítja a szerződését, ezt a későbbiekben emelni bármikor csökkenteni egyáltalán nem fogja tudni. Lejáratkor a szerződése több dolgot is tartalmazni fog. Elsősorban a befizetett összegeit, másodrészt az állami támogatásokat is. Ezek után van egy minimális betéti kamat, amit jóvárnak ezen a számlán. Ez a **3 tényező alkotja az együttes felvehető összeg mértékét.** Viszont a szerződéses összeg nem csak ezen számok végösszegét tartalmazza, hanem van egy **kedvezményes áthidaló kölcsön.** Erre az ügyfélnek **3 lehetősége** van miként szeretne rendelkezni vele. Vagy a szerződéskötéskor szeretne vele élni és felhasználni, ez akkor volt szempont, ha már a kötés pillanatában lakásra akart fordítani az ügyfél az összeget. Másik opció, ha lejárt a szerződése, akkor ugyan úgy feltudja használni ezt a kedvezményes kölcsönt. Viszont egyik társaság sem kötelezi, hogy ezt felhasználják az emberek, csak mind plusz segítség szerepel a szerződésben, Így, ha nem kezd ezzel a kölcsönrel semmit sem az ember, akkor 3. opcióként elhagyhatja a felhasználását.

2.ábra-Erste Lakástakarékpénztár 4 éves futamidővel²

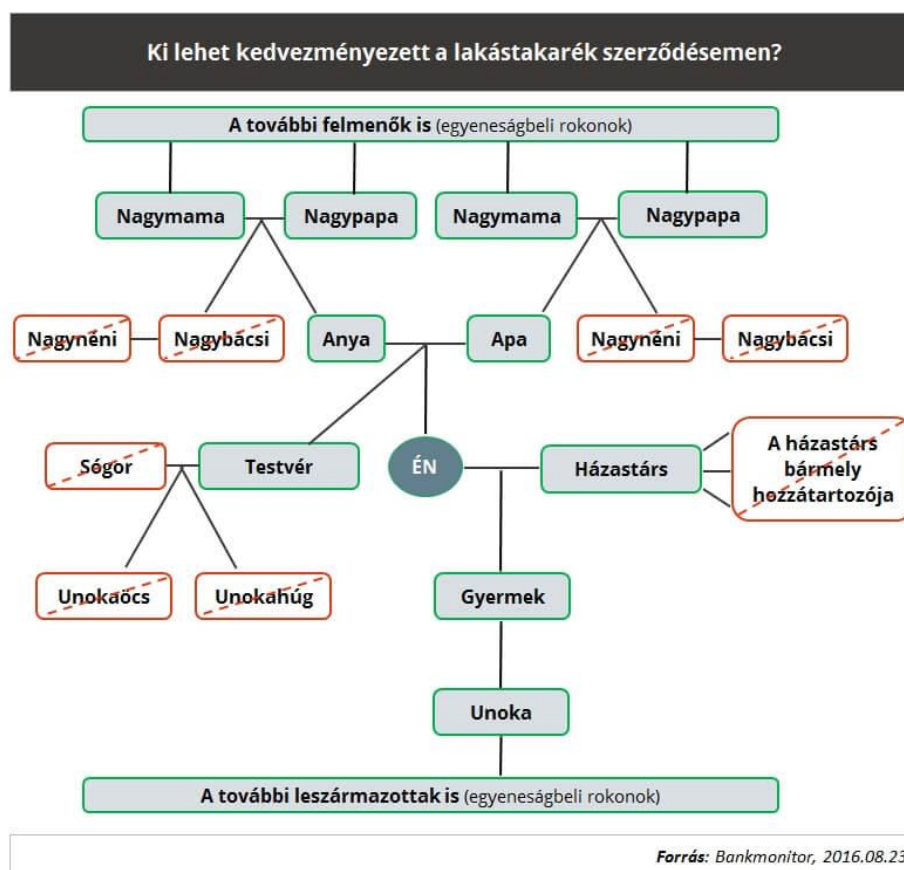
²<http://etikuspenzugyek.hu/cikk/lemaradsz-ha-nem-olvasod-el> letöltve 2018.09.29

A szerződés összetétele ezekből az elemekből áll, a rendszeres díjnagyság és a futamidő alapján változik a szerződéses összeg. Mindegyik társaság **5.000 Ft-os minimális** összeget határozott meg havi befizetések minimumaként. Ez egészen **20.000 Ft-ig** terjedhet. A későbbiekben a Fundamenta létrehozott egy olyan konstrukciót, ahol akár 40.000 Ft-ot is félre lehet tenni havi szinten. Viszont itt fontos megemlíteni, hogy közbeszól, az állami támogatás mértéke. Ugyanis megvan határozva, hogy a *maximális 30%-os állami támogatást a havi 20.000 Ft-os befizetések után lehet maximalizálni*. Ez minden évben egységesen a befizetett **240.000 Ft után 72.000 Ft állami támogatást jelent**. Minden esetben az éves befizetésünk után kapjuk meg az éves 30%-os állami támogatást.

Futamidővel számolva több lehetőségünk is van. a legrövidebb ilyen időtáv az a *4 éves időhossz*. Ennél csak nagyobb időintervallumra lehet kötni, amelyek *lehetnek 5, 6, 8 vagy akár 10 évek is*. A szerződések 10. év lejáratáig biztosítják az állami támogatást. Utána lehet még havi szinten pénzeket befizetni a számlára, de az állami támogatást már nem kapjuk meg. Fontos leszögezni ezeknél a szerződéseknél, hogy aki 4 évnél hosszabb időre köt, de szeretné **felbontani** a szerződését **legkorábban a 4. évnél tudja**, úgy, hogy felhasználja a bent lévő pénzösszeget az állami támogatásokkal. Egyébként bármikor megszüntethető a szerződés maga, de *ha 4. évnél előbb szűnik meg*, vagy ha *nem lakáscélra használja fel* az ügyfél, az **állami támogatástól mentesül és nem kapja meg**, csak a befizetett pénzét és ebben az esetben még valamilyen büntető kamatot is fizettet a szolgáltató, ezeket maguk változtatják, nem egységes. Ha valaki rövidebb időre kötött és szeretné meghosszabbítani, az is lehetséges szerződése lejáratakor, viszont akkor is a maximum 10.évéig viheti el a szerződése élettartamát.

A **szerződő** személyében gyakorlatilag bárki lehet, aki érvényes adószámmal rendelkezik itthon. Habár személyenként csak egyszer lehet igénybe venni az állami támogatást, **kedvezményezettként meglehet jelölni** közeli hozzátartozót vagy családtagot. Ebben az esetben csak és *kizárólag* olyan személy lehet, aki valamely *egyeneságon rokon* a *szerződő személlyel*, Így többszörösen képes 1 személy igénybe venni az állami 30%-ot.

3.ábra³

Továbbá **társasházak is** leszerződhetnek, mint jogi személyek. Nekik ugyan úgy jár a 30%-os állami támogatás, a befizetések során. Időtávban ugyan úgy 10.-évig terjedő skála van. Viszont társasházak esetében megnézik azt, hogy hány lakásos a társasház és az alapján kerül meghatározásra, hogy mekkora a maximális kihasználható támogatás. A legkisebb **2-4 lakásos társasházaknak** havi 30.000 Ft befizetést vállalva, évi 360.000 Ft-ot megtakarítva, 108.000 Ft igénybe vehető maximális támogatásra jogosultak, míg a legtöbb **240 vagy több lakás** már havi 90.000 Ft megtakarítás mellett évi 324.000 Ft-ot képesek megkapni. Társasházak esetén a támogatás nagysága az alábbiak alapján változik:

- 108.000 forint 2-4 lakásos épület esetén
- 144.000 forint 5-30 lakásos épület esetén
- 180.000 forint 31-60 lakásos épület esetén
- 216.000 forint 61-120 lakásos épület esetén
- 252.000 forint 121-180 lakásos épület esetén

³<https://bankmonitor.hu/cikk/lakastakarek-hogyan-tobbszorozheted-meg-az-allami-tamogatast/>
2018.09.30

- 288.000 forint 181-240 lakásos épület esetén
- 324.000 forint 240-nél több lakásos épület esetén

Végül a **felhasználását** érdemes még megemlíteni, hogy mire is jó ez a termék. Magánszemélyek esetében többféle variáció is elképzelhető, ha az állami támogatást is felszeretné használni. Adott, hogyha lakást szeretne venni, vagy teljes egészében, vagy pedig mind önerőnek felmutatva, felhasználható a szerződésben szereplő összeg, akár a kedvező hitellel vagy anélkül. Emellett, ha valakinek meglévő lakáshitele van, akkor ebből gond nélkül beletud törleszteni, többnyire díjmentesen. Ez egy *nagyon jó lehetőség a családok, lakástulajdonosok számára*, ugyanis a lakáshitelüket, sokkal előbb visszatudják fizetni, ezzel jelentős összegeket megspórolva a későbbi visszafizetésekből. Továbbá, felhasználható mind lakás felújításra, ház felújításra. Ekkor **számlával kell igazolnia** az ügyfélnek, hogy megtörténtek akár a munkák, akár az alapanyag vásárlások. egy rövid lista:

- alapanyag, építőanyag,
- kivitelezéshez felhasznált eszközök egy része,
- beépített eszközök, gépek, berendezések,
- munkadíj,
- műszaki szakértői díj.

Nyílászáró csere, fűtés korszerűsítés, csempézés, a felhasználási módozata, gyakorlatilag végtelen, még beépíthető bútorokra is lehet költeni, legyen az konyhai vagy bármi egyéb. Ahogy korábban említettem, ha nem lakáscélra szeretné az ember felhasználni, az állami támogatásokat elveszti és csak a befizetett pénzösszegét tudja visszakapni, valamilyen formában csökkentve. Érdekesség, hogy a 2009. július 1-e előtt kötött legalább 8 éves szerződések még bármire felhasználhatóak voltak, nem csak lakáscélra a támogatást is figyelembe véve.

Társasházak esetében, a *belső épületrészek részek karbantartására, akár lift beszerelésére/ felújítására* is teljesen megfelelő lehet.

Összegezve, a lakástakarékpénztárak ilyen tulajdonságokkal bírnak, viszont a társaságok között, ahogy említettem lehetnek kisebb eltérések. Ezek az eltérések általában a számlanyitási díjban mutatkoznak meg, vagy van, hogy valamilyen kamat bónuszokat is adnak az ügyfeleknek. Mivel én közvetítő partnerként kaptam betekintést ezekbe a hirdetésekbe, akciókba, ezért elkészítettem ezek alapján egy táblázatot, amely havi

20.000 Ft-os megtakarítást feltételezve, pontosan megmutatja és összehasonlítja, hogy egyes társaságoktól milyen kedvezményekben tud részesülni az ügyfél.

2.2. Magyar állampapírok

Állampapírról talán kevesebben ismernek, vagy kevésbé annyira népszerű, mint a lakástakarék pénztár, viszont sok helyen tudunk vele találkozni, kellőképpen reklámozzák és különböző felületeken, legyen az újság, rádió, posta, megtalálják az embert és próbálják vásárlásra bírni. De mi is az állampapír és hogyan **működik**?

Az állampapírok tulajdonképpen az állam által kibocsátott **hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok**. Ilyenkor a pénzünket az állam *felhasználja* és ő vállalja, hogy bizonyos idő elteltével ő azt visszafizeti kamatostól. Gyakorlatilag kölcsönt adunk az államnak egy bizonyos futamidőre és ő garanciát vállal azért, hogy a kölcsönkért *tőkét megfizeti* és meghatározott kamatot fizet nekünk érte. Itt is mint a lakástakarék pénztár esetében, több futamidejű változat is van és ezek mind különböző tulajdonsággal bírnak. A legfontosabb különbség, hogy megkülönböztetjük a **rövid és a hosszú távú papírokat**.

A **rövid távú papírok** leghosszabb futamideje 1 év és ennél csak kevesebb lehet. Ezeket az értékpapírokat **kincstárjegyeknek** hívjuk. Az 1 évesnél hosszabb futamidejű hitelviszonyokat nevezük **állampapíroknak**. Eléggé leszabályozott és korlátozott ezen papírokkal való értékesítés, mivel az állam felügyeli. Az *Államadósság Kezelő Központ Zrt.*, (röviden: **ÁKK Zrt**), aki szerződéses viszonyban van a forgalmazókkal. A Magyar Államkötvények és a Diszkont Kincstárjegyek elsődleges forgalmazója a **Magyar Államkincstár**. Lakossági forgalmazás céljára különböző **Kincstári takarékjegyeknél, bankoknál**, vagy a **Magyar Posta Zrt.**-nél van lehetősége az embernek vásárolni.

A **Magyar Államkincstárnál** jellemzően *nagybefektetők* tudnak **licitálás** során ajánlatokat tenni. Ezekre a nyilvános ajánlattételekre meghirdetett feltételek szerint kerül sor. A befektetők különböző összegeket ajánlanak fel az államnak kölcsönként, amelyekre megnevezik az általuk *elvárt hozam nagyságát*, a megadott *futamidővel* egyaránt. Ezekből **válogatva** a Magyar Államkincstár értékeli az ajánlatokat és általa elfogadásra kerülnek a kiválasztottak. Lakossági forgalmazás során előre meghatározott kamatozású papírokat tudunk vásárolni és ezekből tudunk válogatni tetszésünk szerint.

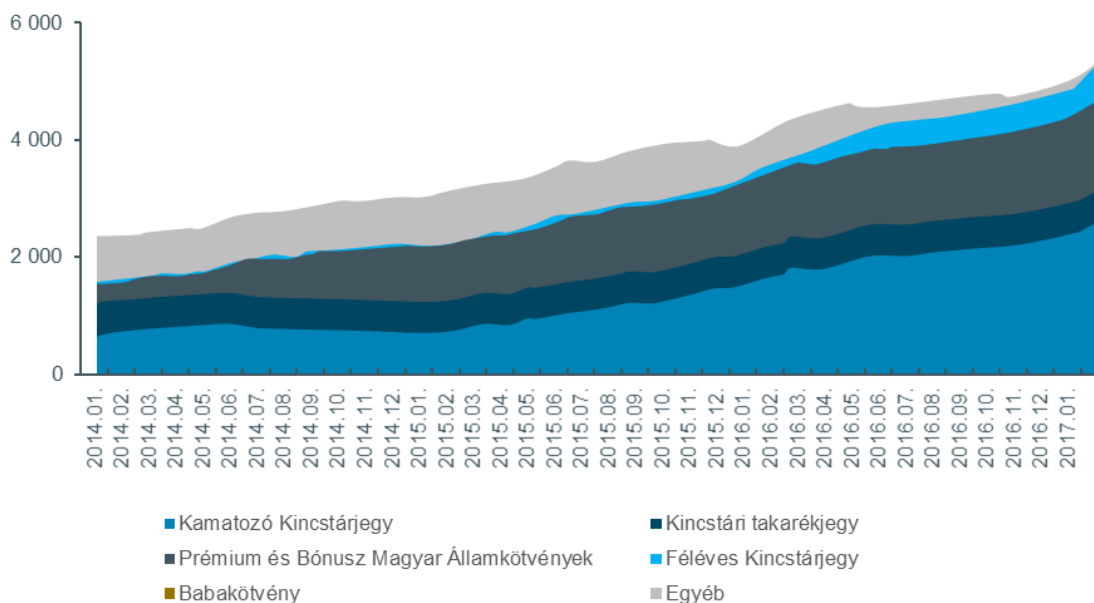
Miért is éri meg az államnak ez a módszer? Ha a költségvetésben hirtelen kieső pénzekre azonnali *gyors pénzszerzés szükségeltetik*, akkor állampapír eladással lehet ezeket pótolni, vagy éppen az *államadósságot* is kordában tartani. Ezáltal magát újabb adósságba tereli, mert kamatokat ígér a vásárlóknak, de csak meghatározott időben kell azokat visszafizetni, így a rendszer folyamatosan új állampapírokkal tudja ezeket a **későbbiekben kifizetni**, gyakorlatilag egy kerék, amely folyamatosan megy körbe éppen mindig más papírtulajdonosokat kifizetve.

Hogy honnan van **garancia mindig a fizetésre**? Erre az az egyszerű válasz, hogy egyedül az államnak van olyan folyamatos és állandó bevételi forrása, amivel más nem tud rendelkezni. Ez nem más, mint az **adók**. Mivel ezek állandó jelleggel, mindenkire kötelező érvényűen alkalmazandók, mindig származnak ezekből befolyó pénzüsszegek, gyakorlatilag csak a pénzeket kell úgy **gazdálkodni**, hogy mindig az éppen a futamideje végén járó értékpapír tulajdonosokat kifizesse, amely akár újbóli kibocsátásból finanszírozható. Ezeket az állam szigorúan mindig kifizeti, nem enged meg csúszást, ugyanis hiteltelen lenne, ha késik és ezek után nem vásárolnának tőle papírokat. Ha mégse fizetné ki, akkor az egy gyanús jel arra, hogy *államcsődközeli* helyzet van az ország.

Bemutatásom során nem fogom az összes elérhető állampapírt kielemezni, leginkább csak néhányat, amelyek az összehasonlításban jól összehasonlítható.

4.ábra⁴

Lakossági állampapírok állománya (Mrd Ft)

⁴ <http://blog.equilor.hu/2017/02/28/lakossagi-allampapir-mint-kecsegteto-befektetesi-lehetoseg/> letöltve 2018.10.01

2.2.1. *Babakötvény*

Ezt a megtakarítási formát részletesen mutatnám be, mert a köztudatban ugyan benne van, hogy van lehetőség gyermekünknek kötni egy ilyen papírt, de mégsem használják ezeket ki.

Egy ilyen értékpapír **nyitásához 0-Ft-os** befizetés szükségeltetik. A Magyar Államkincstár által megnyitott *Babakötvény Start értékpapír számlán 42.500-Ft íródik jóvá*. Ezt a pénzt az állam adja, ami évenkénti kamatozással bír. Babakötvény esetében ezután, az ügyfél **nincs rákötelezve**, hogy *fizessen* további összegeket erre a számlára, a nyitási összeg egyedül, a lejárat végéig kamatozhat, ha további befizetéseket a szülő, vagy bármilyen családtag nem kezdeményez. A futamideje egy ilyen értékpapírnak minden esetben a gyermekünk **18. élet évét** betöltő időszakáig tart.

Adott évben a babakötvényeknek különböző sorszámokat adnak. Az aktuális év +18 év szokott lenni a megnevezés, ezzel jelezve a lejáratát a papírnak. Például, a 2018-ban megnyitott értékpapírszámláknak Babakötvény-2037/S nevet adják, ugyanis a termékek minden év február 1.-éig futnak. Az „S” megnevezés a Start számlát hivatott jelezni. A **kamatozás évente változik**. Számítása két részből tevődik össze. Az egyik a **kamatbázis** a másik a **kamatprémium**. A kamatbázis az előző éves átlagos *infláció százaléka*, de legalább **0%**. Míg a kamatprémium, amit az állam garantál, ebben az esetben **3%**. A kamatjövőírás, minden esetben február 1-én történik, kivéve a 2014-ben kötött első sorozatoknál, ott december 2-a.

A babakötvényt a gyerek 18. éves koráig bármikor meglehet váltani nem feltétel, hogy újszülött legyen. Egy babakötvénynek, minimálisan 3 évig futnia kell, kifizetés előtt. A **lejáratkori kiutalás** során, a befizetett *névértéket* és a *felhalmozott kamatot* kapja meg. A babakötvény nem ruházható át semmiképpen sem. Jár **állami támogatás**, ha az ember fizet plusz pénzeket a számlára. Ez az éves befizetések **10%-a** lehet, de **maximum** évenkénti **6.000.- Ft**. Olyan is igénybe veheti a szolgáltatást, aki itthon lett anyakönyveztetve, 18 év alatti, de nem Magyarország területén él. Továbbá olyan „magyar igazolvánnyal” rendelkező és Magyarországon élő, de nem magyar állampolgárságú személy, aki eredeti állampolgárságától megfosztással járna, ha felvenné a magyar állampolgárságot.

Egy 3%-os, folyamatos inflációt feltételezve, 0, 1.000 valamint 5.000 Ft havi befizetéssel egy táblázatban szemléltetem, mekkora lenne a felvehető összeg a lejáratkor a gyermek számára.

5. ábra⁵

Babakötvénnyel elérhető összeg a gyermek 18 éves korára			
nyitó összeg	42 500 Ft	42 500 Ft	42 500Ft
szülői befizetés/hó	0 Ft	1 000 Ft	5 000 Ft
futamidő	19 év	19 év	19 év
feltételezett éves hozam (infláció+kamatprémium)	3+3%	3+3%	3+3%
számlavezetési díj	0 Ft	0 Ft	0 Ft
lejáratkori összeg	128 500 Ft	574 200 Ft	2 339 000 Ft

2.2.2. *Prémium Magyar Állampapír*

Előző nevén **Prémium Magyar Államkötvényen** volt ismert. Két futamidejű változata érhető el jelenleg. Az egyik a **3 éves**, a másik az **5 éves lejáratú**. 1.000 Ft-os a legkisebb alapcímlete. Ez is változó kamatozású értékpapír és szorosan az **inflációhoz** van kötve a kamat mértéke. A kifizetendő kamat tehát két részből tevődik össze: hasonlóan *kamatbázisból és kamat prémiumból*.

A **kamatprémiumok** itt a 3 éves futamidejű papíroknál **1,1%**-ot míg az 5 éves lejáratú papíroknál **1,4%**-ot biztosítanak. A kamatbázis meghatározásakor, az előző évi átlagos inflációt veszik alapul, és ennek a mértékét adják hozzá a kamatprémiumhoz. Abban az esetben, ha nem infláció, hanem defláció fordulna elő, vagyis az infláció mértéke negatív lenne, akkor 0-val kell számolni a kamatbázis értékét.

Kamatfizetés évente történik, a rövidebb futamidejű értékpapírok esetében minden év augusztus 26.-án, a hosszabb lejáratú verziónál pedig szeptember 28-a. Ezeknél a papíroknál a **15%-os Személyi Jövedelem Adó** (röviden: **SZJA**) sújtja az ügyfél pénzét, de kizárólag a kamat részét terheli.

Ezt az adó terhet lehet csökkenteni, ha befektetési számlán keresztül vásároljuk meg ezeket a papírokat. A számlanyitástól számított 4. évig 10%, míg 5. éven túl **adómentes** tud lenni a profitált kamatunk. Ennek sorozata adagolt kibocsátás útján kerül forgalomba. A *névértékét* plusz a *felhalmozott kamat* összegének az értékében vásárolhatók meg.

⁵<http://www.allampapir.hu/allampapirok/BABA> letöltve 2018.10.05

Forgalmazó helyei közé a *Magyar Államkincstár Állampénztári irodái és kirendeltségei*, valamint *WebKincstár* elektronikus rendszere, az *Equilor Befektetési Zrt.*, az *Erste Befektetési Zrt.*, az *NHB Bank*, a *GránitBank Zrt.*, továbbá a *CIB*, a *Concorde*, az *MKB*, a *Raiffeisen*, az *OTP*, a *TakarékBank* és az *UniCredit Bank* fiókhálózatai tartoznak.

Visszavásárlásra a *jegyzett napi vételi árfolyamon* lehet eladni az üzletszabályzatban leírtak szerint. A vásárlók körében a belföldi és külföldi magánszemélyek tartoznak bele.

Lényeges az összes papírra **egyformán érvényes**, hogy ha valaki vásárolt magának, bármekkora mennyiségű és értékű papírt, a követelése az *állammal* szemben **folyamatos és meg nem szűnő**. Tehát a **követelése** a kibocsátóval szemben **nem évül el**. Ezeket a befektetéseket talán ezért szeretik és ezért mondható, hogy kiszámíthatók, mert a kamatokat mindig nyilvánosságra hozzák, tudja az ember, hogy körülbelül mekkora a mértéke, mivel kalkuláljon és az állam *végérvényes garanciát vállal* arra, hogy a pénzt az ügyfeleinek minden esetben **megtéríti**. A lakástakarék pénztárak esetében az **OBA** (*Országos Betétbiztosítási Alap*) vállal garanciát, hogy a **bent levő pénzösszegig**, de **maximum 100.000 Euro** értékig kifizeti az ügyfelét, ha károsult. Itt személyes véleményem szerint azt mondhatjuk, ha valaki nagybefektető és legyen az vállalkozás, vagy magánszemély, az állampapírnál a teljes pénzt biztonságban tudhatja. Bár lakástakarékpénztárnál a 100.000 Euro-s értékhatárt nem szokták elérni, ha valaki mégis több pénzt tenne a számlájára, érdemesebb akkor már inkább állampapírokba fektetnie, hogy minden pénzügyi befektetésénél maximalizálja a hasznot kellő biztonság mellett.

Állampapírokból záróként, ezeket akartam bemutatni és a végére is értem, akadnak még ezenkívül más papírok is, amelyeket az állam által megvásárolhatók, legyen az *Diszkont Kincstárjegy* vagy a *Magyar Államkötvények*, de az összeset bemutatva egy nagyon hosszú és inkább állampapír fejnehéz dolgozatot készítenék, amit megérné akár külön csak ebben a témában boncolgatni, én pedig nem ezt választottam. A leglényegesebb és legfontosabb tulajdonságokat kellő körültekintéssel prezentáltam az általam felsorolt lehetőségekben, így amelyek nem kerültek bemutatásra, nem mutatnak sok vagy meghatározó eltérést. Egyedül a *Diszkont Kincstárjegy* esetében beszélhetünk arról, hogy ott nem *kamatnyereség*, hanem **árfolyamnyereség** keletkezik, mivel névértéken alul lehet megvásárolni, és a lejáratkor névértéken veszik meg. Az így keletkezett árfolyamkülönbözetből képezik a nyereséget.

Összegzésképpen csináltam egy saját táblázatot, nem csak a dolgozatomban felsorolt állampapírokból. Kizárólag **hozam értékelését** tekintve vannak összehasonlítva, az írásom pillanatában esedékes időpont szerint. (2018.10.10) Miután minden egyes általam kijelölt megtakarítási/befektetési lehetőséget bemutattam és kielemeztem, utána a dolgozatom témájának következő pontjában fogok egy átfogó, nem csak hozamok alapján összehasonlító teljesértékű elemzést véghez vinni, ahol több tulajdonság és szempont szerint fogom egymással szembe állítani az értékpapírokat, megtakarításokat.

6.ábra-Magyar Állampapírok hozam táblázata

Megnevezés	Típus	Hátralévő időszak	1 évre vetített Hozam
Babakötvény	2036/S	18 év	5,40%
Prémium Magyar Állampapír	2023/J	5 év	3,80%
Prémium Magyar Állampapír	2021/K	3 év	3,50%
Bónusz Magyar Állampapír	2028/O	10 év	3,02%
Prémium Euro Magyar Állampapír	2021/J	3 év	2,90%
Bónusz Magyar Állampapír	2024/P	6 év	2,77%
Kincstári Takarékjegy 2		2 év	2,75%
Kincstári Takarékjegy Plusz		1 év	2,50%
Egyéves Magyar Állampapír		1 év	2,50%
Bónusz Magyar Állampapír	2022/P	4 év	2,27%
Kincstári Takarékjegy 1		1 év	2,25%
Féléves Magyar Állampapír		fél év	2,00%

2.3. Biztosítók által kínált termékek

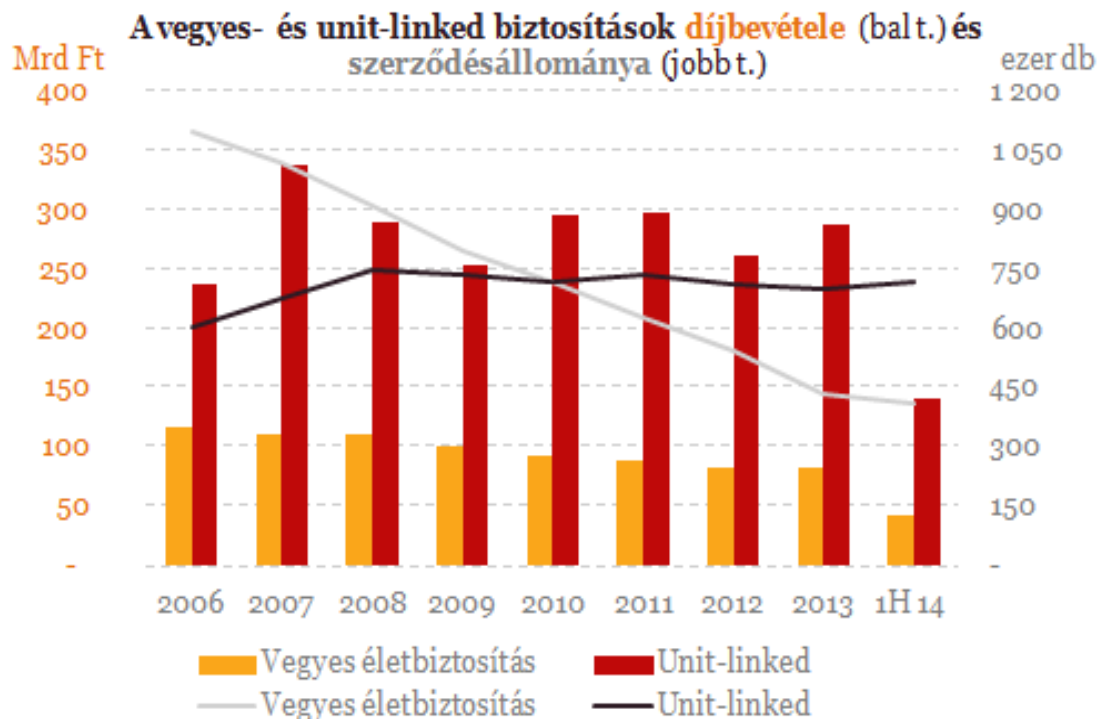
Fontos leszögezнем, hogy a gyakorlati hely, ahol jelenleg dolgozom, elég sok és részletes betekintést tudott nekem adni, hogy milyenek ezek a termékek, miként tudják kiszolgálni a különböző célokat. Biztosítási termékek közül **két** fő csoportot szeretnék megkülönböztetni, ebből egyet bemutatni és utána egy választott szolgáltató termékén keresztül jellemezni.

Az első a **Vegyes életbiztosítások**, vagy másnéven *hagyományos/klasszikus* életbiztosítások, amelyek régóta megtalálható termékei a piacnak. A másik, amelyek viszonylag **új** termékeknek számítanak, azok a *Befektetési egységekhez kötött életbiztosítások*, másnéven **Unit-Linked termékek**. A következő két ábra alapján mutatom be ezt a megtakarítási lehetőséget és nem a Vegyes Életbiztosítást.

2.3.1. Unit-Linked biztosítások

Ugyan a Unit-Linked típusú életbiztosítások már régóta az 1990-es évek végétől elérhetőek Magyarországon, széles körben az utóbbi négy évben kezdtek terjedni. Gyakorlatilag a termék *hasonló elven működik*, mint a *Vegyeséletbiztosítás* csak itt a befizetett összegből **90-99%-a** kerül **befektetésre** és a maradék pedig a kockázati életbiztosítást fedezi.

7.ábra⁶

Forrás: MNB, Portfolio

Az ábrán láthatjuk, hogy a Vegyeséletbiztosítások **bevétele** csökken és a *megkötött szerződések darabszáma* is. **2010-ben** volt bevétel szempontjából **egyenlő** a Vegyes és a Unit-Linked életbiztosítás. A Unit-Linked termékeknél jól látható, hogy habár az ingadozás a szerződés számánál jól megfigyelhető, viszont bevétel szempontjából kis eltéréseket mutat, mondhatjuk hogy 2014 elejéig stagnált, a darabszám váltakozás ellenére.

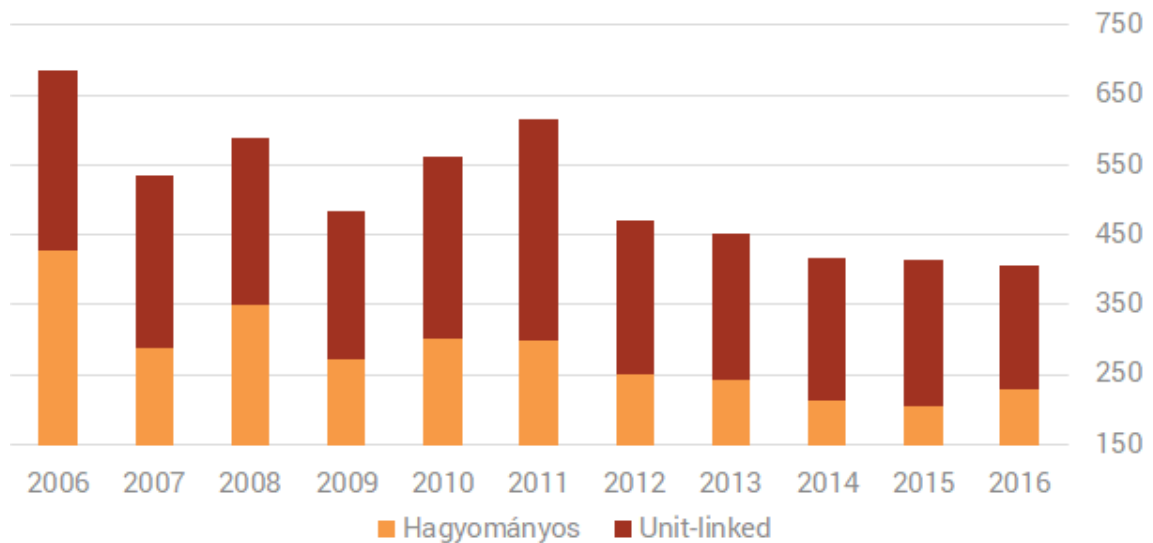
A Unit-Linked szerződéseket *biztosítók által* és leginkább *pénzügyi tanácsadókon keresztül* lehet **megkötni**. Azt szem előtt tartva, hogy függő vagy független tanácsadóval

⁶<https://www.portfolio.hu/befektetes/ongondoskodas/fektessek-eletbiztositasba-vigyazat-nagy-a-tet.205616.html> letöltve 2018.10.29

találkozunk, ajánlhat egy vagy több terméket. Ahol én a jelenlegi szakmai gyakorlatomat is végzem, ott több terméket tudunk prezentálni az ügyfél felé. Következő ábrán szemléltetem a Vegyes és Unit-Linked biztosítások éves kötési darabszám alakulását 2006-ig visszamenőleg.

8. ábra⁷

Új életbiztosítási szerződések éves darabszáma (ezer)

Forrás: MNB, Portfolio

Ahogy említettem korábban is míg 2006-ban **fele-fele** arányban osztozott az új szerződések kötési aránya, addig 2012-től már **kétharmad-egyharmad arányban** a *Unit-Linked* típusú termékek javára.

Fontos itt is megkülönböztetnünk kettő csoportot a termékből. Lehet választani **folyamatos díjas szerződést**, amikor az ügyfél *havi, fél éves* vagy *éves* rendszerességgel fizeti az általa vállalt díjat, vagy beszélhetünk az **egyszeri díjas** konstrukciókról is, amikor egy *nagyobb összeg kerül befektetésre* és nem érkezik hozzá további befizetés.

Hogy valaki szerződést köthessen, a **biztosítottnak a belépési életkor** szabályai szerint meg kell, hogy feleljen. Ki kell választanunk egy szerződőt és egy biztosított személyt. Szerződő bárki lehet, biztosított már nem. Biztosított **15 és 75** éves kor közötti személynek kell, hogy legyen a *folyamatos díjasnál*, az *egyszeri díjasnál* **15 és 99** év között. A **szerződő** minden esetben a **biztosított is lehet**, de nem kötelező. A belépési

⁷ <https://www.portfolio.hu/finanszirozas/biztositok-penztarak/hol-vagytok-ugynokok-kisebbfajta-drama-a-magyar-életbiztositasoknal.277685.html> letöltve 2018.10.30

életkor szabályozásra azért van szükség, mert a termékekben van egy haláleseti biztosítás, amit csak az említett életkorú személyekre lehet kötni. Ha valaki teljes életre köti meg a terméket, azaz az élete során szeretné végig futtatni a szerződését és nyugdíjas éve alatt járadékformájában akar a bent levő pénzeihez hozzájutni, akkor 100 éves korig fizet a biztosító, ez a maximum lejáratási kor.

A *havi rendszeres díjnál* általában a **10.000-Ft** értékű a legkisebb, míg az *egyösszegű befektetéseknél* a **200.000-Ft** és **500.000-Ft** közötti érték, amit megkövetelnek a társaságok. A folyamatos díj **nagyságánál** bármikor van lehetőségünk növelni, csökkenteni viszont nincs. Erre egy olyan módszert szoktak alkalmazni a különböző szolgáltatók, hogy az *első három rendezett díjat követő év kezdetekor* az ügyfélnek többféle lehetősége van, hogy mekkora legyen a vállalt díjrésze. Az **első három évben** van egy **kötelező indexálás** a szerződésben évenként ez 3-7% körül alakul szolgáltató szerint, de itt is lehet magasabb az indexálás, ha az ügyfél úgy határoz róla. Később **választási joga**, hogy a *4. évet* mekkora befizetésekkel szeretné fizetni. Az *első lehetőség*, hogy az eddigi évenkénti indexálást **folytatva** itt is annyi százalékkal emelkedik a díj, mint amennyivel előtte tette. *Második lehetőségként*, ha szeretné **visszacsökkentheti** a biztosító által meghatározott minimum díjra a havi befizetéseit. Ha anyagi gondok merülnek fel, ez egy jó mentőöv lehet az ügyfél számára. *Következő választási módoként* a **legutolsó** évben fizetett **díjnagyságon** viszi tovább a szerződését. Ez a *harmadik év indexált befizetésének* a nagysága. Ezekon kívül, ha egyiket sem akarja választani az ügyfél, **javasolhat** szabad döntése alapján egy **saját díjnagyságot**, ami nem lehet kisebb a minimum díjnál és azon az összegben viszi tovább a szerződését. Azok az ügyfelek, akik bizonytalanabbak egy ilyen megtakarítási konstrukcióval kapcsolatban és van pénzüik befektetni havi rendszerességgel, azok általában egy alacsonyabb nagyságrendű befizetéssel indítják a szerződésüket és miután megbizonyosodtak a három év alatt, hogy ez egy jó termék és működőképes konstrukció, ilyenkor szoktak emelni a díjrészletükön. A munkám során a külső konzulensemnek hála, láttam nem egy ilyen gondolkodású szerződőt nekik tökéletes megoldás ez a negyedik opció.

Futamidőben eltérhetnek egymástól a különböző módosított termékek, de mindenki maga dönti el meddig szeretné elvinni a szerződését. Az *egyszeri díjas* termékek **1 és 25 év** közötti időtartammal köthetők meg de ez **hosszabbítható**, a *folyamatos díjas* termékekben megjelölhető időtáv **15 és 85 év** között választható. Abban az esetben, ha eléri a szerződés a lejáratát, minden esetben van lehetőség a hosszabbításra, egészen a szerződés 85 éves

évfordulójáig, ha szerződéskötéskor a biztosított 15 éves volt. A 15 éves **minimális időtávot** azért *határozták meg*, mert akkor majdnem 100%-ig biztosan pozitív egyenleggel tudja megszüntetni a termékét és felvenni a bent lévő összeget az ügyfél. *Hangsúlyozom*, hogy ezt a **biztosítók határozták meg**, amit a szerződésben beleírnak minimum ajánlott időtávnak. Természetesen az ügyfél, ha szeretné, **megtudja bármikor szüntetni** a szerződését, csak azt nem ajánlják és a későbbiekben kitérek, mivel jár, ha előbb szállna ki valaki az ügyletből. Az is előfordulhat, hogy valakinek olyan jól kamatozott a bent levő pénzösszege, hogy már a hatodik évben megéri kiszállnia, az is lehet, hogy valakinek csak kilenc vagy a tizedik évben. A biztosítók mindig a biztonságra törekednek, ezért ajánlják a tizenötévet minimum. Egy táblázatban szemléltetem egy folyamatos díjas Unit-Linked termék átlagos visszavásárlási arányát, a befizetett összegekre nézve.

9. ábra-Unit-Linked visszavásárlási tábla⁸

Tipikus 10 éves unit linked biztosítás visszavásárlási táblája	
Eltelt évek	Unitok értékének %-a
0	0%
1	0%
2	10%
3	20%
4	30%
5	40%
6	50%
7	65%
8	75%
9	85%
10	100%

Forrás: Bankmonitor.hu

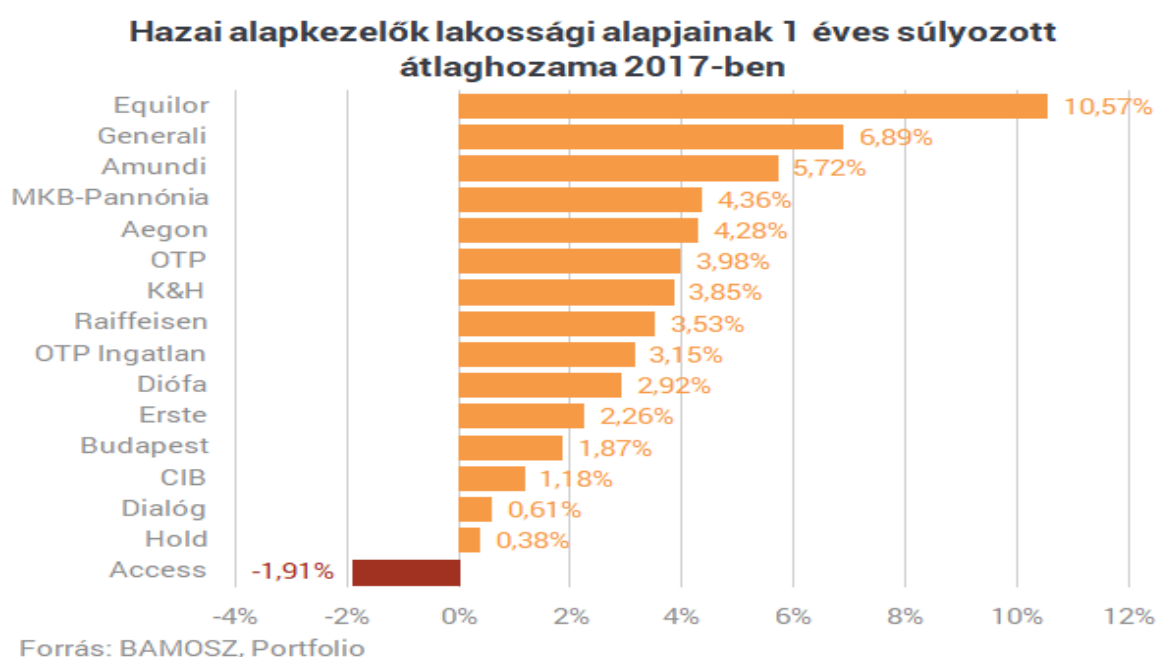
Az *egyösszegű befektetéseknél az öt év* az, amit meghatározott a biztosító. Itt azért kevesebb az időtáv, mert már van egy *felhalmozott tőke*, ami hatékonyabban tud kamatozni, mintha meglévő tőke hiányában havi szinten fizetünk be pénzösszegeket és kamatoztatjuk. Másik ok pedig, a felhalmozott **kamatok adóján** van, ami egyébként **adóköteles**, de *lehetőségünk van adómentességet élvezni*, ha bizonyos ideig fut a szerződésünk, erre is későbben fogok választ adni.

Hogyha eldöntöttük, hogy ilyen terméket szeretnénk kötni, kiválasztottuk a biztosító társaságot és azt is, hogy folyamatos vagy egyszeri díjas fizeti mód szerint funkcionáljon a termék, lehetőségünk van **eszközalapokat is választani**. Ezeket a társaságok

⁸ <https://penzugyi-tudakozo.hu/unit-linked-befektetesi-egysegekhez-kotott-eletbiztositasok-mukodese/> letöltve 2018.11.04

Portfólióban szokták elérhetővé tenni. Mielőtt ebbe belemennék, fontos azt megjegyezni, hogy a biztosítók a hozzájuk befizetésre került összegeket, nem saját maguk forgatják fektetik be. Biztosító társaság válogatja, hogy ki-kivel szeretne együtt dolgozni, de minden esetben egy **vagyonkezelővel** fekteti be, az ügyfelek által befizetett összegeket. A *vagyonkezelő* az a társaság, aki ténylegesen napi szinten követi az aktuális gazdasági, politikai aktualításokat és a biztosító által rábízott beérkező pénzeket ezek alapján helyezi át egyik alapból a másikba, ezáltal maximalizálva a profitot. Az **itthoni vagyonkezelők** rangsorát az alábbi ábrán szemléltetem.

10. ábra⁹

A portfóliók, amelyek közül választhatunk, **több eszközalapot is tartalmaznak**. Portfólió választás azért szükséges és ajánlott, főleg a *hétköznapi átlagember számára*, aki nem ért a pénzügyekhez, mert a befektetett pénzünk **hozamkockázatát tudjuk ezzel csökkenteni**. Ennek a pénzügyi kifejezése a *diverzifikáció*. **Diverzifikáció** során több eszközalapba kerül befektetésre a pénzünk és ezzel csökkentjük a kockázatát a veszteségnek, ha valamelyik eszközalapban elhelyezett pénzünk negatív hozamot termelne. Ha a pénzünket csak és kizárólag *egy alapba* tennénk, akkor teljes mértékben kivagyunk téve az alap *hozamingadozásának*, tehát ha veszteséget termel, akkor mi is veszteséggel tudunk kiszállni az üzletből. Ha több alapban van a pénzünk legyen például 15 darabban és ezen alkapok közül 2-3 veszteséges, de a többi nyereséges, akkor nem

⁹ <https://www.portfolio.hu/befektetes/befektetesi-alapok/kihoztuk-a-listat-ezek-a-magyar-alapkezelok-kerestek-a-legtobbet-a-befektetoknek.276367.html> letöltve 2018.11.05

fogjuk megérezni a befektetés időtartama alatt, hogy néhány nem termelt nekünk *pozitív hozamot*. Persze azon is nagy hangsúly van, hogy a pénzünket **milyen arányban** osztottuk szét az egyes alapok között, de a társaságok által kínált portfóliók mind eszközalapjaiban mind arányában úgy van kialakítva, hogy az ügyfélnek **pozitív hozamot termeljen a befektetés eredménye**. Épp ezért úgy *diverzifikálják* az egyes portfóliókat, hogy *több iparágba és iparágon belül* is több vezető vállalatba fektetnek be egyszerre, ezáltal, ha valahol negatív hozamot is termelne egy eszközalap az iparágon belül azt máshol plusz hozammal egyenlíti ki a piac, így az ügyfél nem érzi meg a csökkenését egy-egy befektetésében.

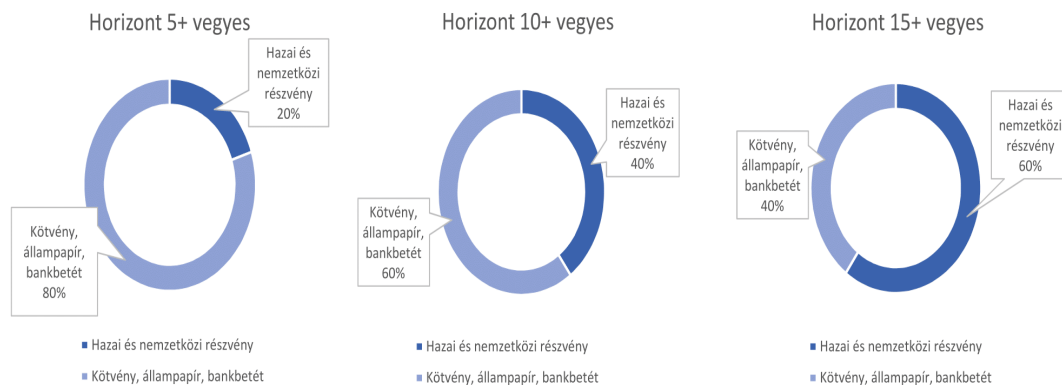
A portfóliók különböző eszközalapjai általában **kötvényekből** és **részvényekből** állnak. A három ajánlott portfólió rendszerint egy *óvatos*, *mérsékelt* és egy *lendületes* nevet visel. A megnevezések megint csak biztosító társaságokként eltérnek, a lényegük viszont hasonló. Az **óvatos portfólióba** *kötvénytúlsúlyos* eszközalapok kerülnek és csak kevesebb részvény. A **mérsékelt portfólióba** már *kevesebb kötvény* és a **lendületesbe** rendszerint a legtöbb részvény. A **Generali Biztosító Zrt.** jelenlegi aktuális portfólióit szemléltetem Folyamatos, majd egyszeri díjas konstrukciókra.

11. ábra- Portfóliók összetétele folyamatos díjas szerződéseknél¹⁰

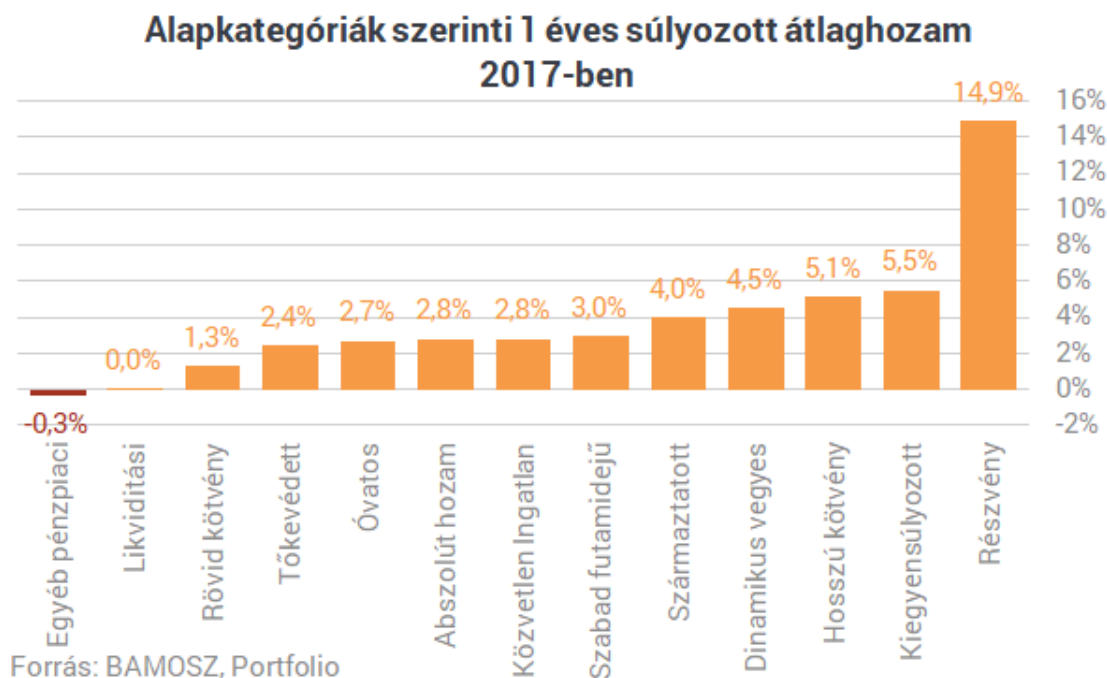
¹⁰ <https://www.generali.hu/Ugyfelszolgalat/Informaciok/Befektetesek/Portfolioajanlo.aspx>
2018.11.05

12. ábra-Portfóliók összetétele egyszeri díjas szerződéseknél¹¹

Mind *részvény* mind *kötvény* csomagok szempontjából is van eltérés a portfólió **kockázati szintjei** között. Az *ügyfél döntésén* múlik, melyiket **választja** és portfólió csomagon belül is melyik változatot. A *kötvények hozama* mind hosszú mind rövid távon **alacsonyabb**, mint a részvényeké, viszont kiszámíthatóbbak. A *részvények kockázatosak*, de **magasabb hozammal** kecsegtetnek

13. ábra¹²

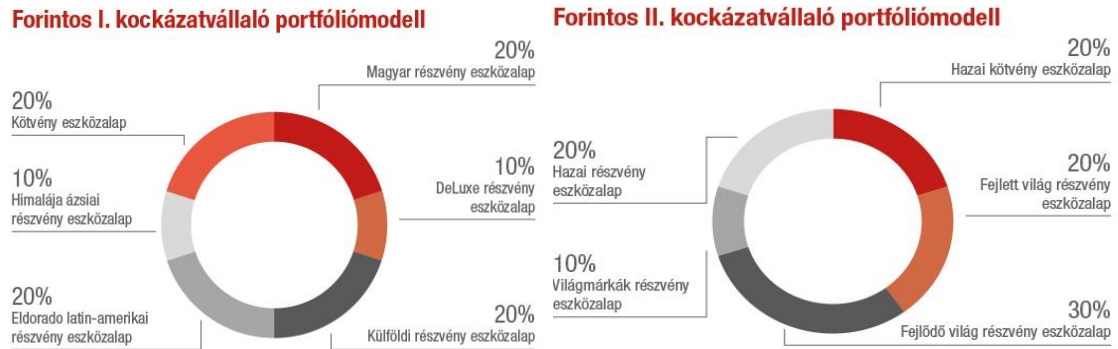

¹¹

¹²<https://www.portfolio.hu/befektetes/befektetesi-alapok/kihoztuk-a-listat-ezek-a-magyar-alapkezelok-kerestek-a-legtobbet-a-befektetoknek.276367.html> letöltve 2018.11.05

A Generali folyamatos díjas kockázatvállaló portfóliójából mutatok kettő aktuális elérhető változatot.

14. és 15. ábra- Kockázatvállaló portfóliók¹³

Ha valaki jártasabb a pénzügyi világban és saját maga követi az aktuális trendeket, **saját portfóliót** is *összeállíthat* magának. Ilyenkor **ő határozza** meg **milyen eszközalapok** legyenek a szerződésében és **milyen arányban** legyenek felosztva a befizetések.

Miután az ügyfél kiválasztotta a számára megfelelő kockázati szintű portfóliót, a szerződés a **választott díjnagyságú első befizetéssel aktiválódik**. Innentől kezdve az ügyfélnek, csak a befizetéseket kell teljesítenie és a szerződés fut magától. Egy előnye is van annak, hogy a biztosító különböző vagyonkezelőkön keresztül forgatja a pénzt. Az eszközalapok amikbe fektetnek **aktívan kezeltek**, így az ügyfél szinte *naprakészen láthatja*, hogy teljesítettek eddig az egyes alapjai és ha szeretné, **bármikor tud változtatni** az *összetételen* vagy *hozzáadni*-illetve *elvenni* a meglévő alapokból. **Átírányításról** beszélünk akkor, ha a későbbi befizetéseket más arányban kívánja felosztani az alapjai között a szerződő. Ez ajánlatos akkor, ha az ügyfél olyan gazdasági információhoz jut, amivel kiszámítható egyes alapok jövőbeni ingadozása, ha hozamrealizálást szeretne vagy ha hozamnövelést például és ekkora változtat az eszközalapok befizetési arányán az igényei szerint. A másik lehetőség, az eszközalapokból való *átváltás*. **Átváltás** esetén egyik alaptól pakoljuk át a teljes vagy részleges mennyiséget egy már meglévőbe, vagy veszünk be egy teljesen újat a portfóliónkba. Ezt akkor célszerű alkalmazni, amikor egy olyan alaptól van pénzünk, ami nagyon gyengén teljesít, az elvárthoz képest is gyengébben és nem számítható érdemi

¹³ <https://www.general.hu/Ugyfelszolgalat/Informaciok/Befektetesek/Portfolioajanlo.aspx> letöltve 2018.11.05

változás az állapotában. Az *átírányítás* minden esetben **ingyenes**, az *alapváltás évente kettő alkalomig díjmentes*, utána az átváltott összeg 0,3%-a minimum 400-Ft, maximum 4.000-Ft költséggel terheli az ügyfeleket. Minden esetben **célszerű** vagy *biztosítóval* vagy *az ügynökkel egyeztetni a szándékainkról*, mielőtt átváltanánk vagy átírányítanánk.

Ami kiemelkedő és említésre méltó még a szerződésben az az, hogy van **eseti befizetési** lehetőség a szerződésünkbe. **Alkalmanként** legalább **10.000-Ft**-ot lehet befizetni és ezt külön tartják számon, a folyamatos díjasbefizetésektől. Ugyanazon eszközalapokba lehet fektetni őket, mint a rendszeres befizetéseknél. Évente bármennyi alkalommal élhetünk ezzel a lehetőséggel, ennek költsége a befizetett összeg 1%-a. Ezek az *eseti befizetések együtt kamatoznak a rendszeres díjas befizetésekkel*, viszont azért vannak külön nyilvántartva, hogyha az ügyfél a szerződés időtartama alatt, *anyagilag megszorul*, akkor az eseti befizetésekből bármikor, megkötés nélkül **kitud venni** összegeket akár *kamatostól*. Sőt, ha az ügyfél annyira megszorul, hogy *nem képes fizetni* a szerződése *rendszeres díjait*, akkor **kérheti**, hogy az eseti befizetésekből **átkönyvelésre kerüljenek** a díjak havi vagy az általa választott fizetési gyakoriság szerint, ezzel a szerződést nem *kockáztatja a megszűnés*. Továbbá, ha valaki kifizette a teljes első három évet, a negyedik évtől kezdődően van lehetősége a szerződésének **szüneteltetésére**. A *szüneteltetésnek semmilyen költsége nincsen*, ilyenkor, ha hosszabb ideig fennáll az anyagi bizonytalanság az ügyfél részéről, akár *24 hónap* fizetési szüneteltetésre jogosult. a 24 hónapos díjnemfizetést akár *egyszerre*, vagy csak *néhány hónapot* felhasználva igénybe veheti, ez esetben nem kell befizetnie, a vállalt díjrészleteket, de a szerződése továbbra is él és a bent levő pénzek kamatoznak. Amint helyreállt az ügyfél anyagi helyzete, visszaállíthatja a díjrészletek fizetését. Erre a 24 hónapos szüneteltetési jogra tíz évenként van lehetősége az ügyfélnek. Ha elhasználta ezt az *időintervallumot*, de továbbra sem képes fizetni, a szerződés biztosít **3 hónapos csúszást**. Ha ebből a csúszási időszakból is kiesik, a szerződése **díjmentesítésre** kerül. A *díjmentesítés* során *6 hónap* áll rendelkezésére az ügyfélnek, hogy a be nem fizetett díjakat *pótolja*, viszont ide nem beleértendő a szüneteltetés során felhalmozott elmaradások. Ha a **pótlás** nem történik meg és az eseti számlán sincs pénzösszeg, amit átkönyvelhetnek a rendszeres díjakhoz, akkor az *aktuális visszavásárlási értéken a szerződés megszűnik*. A visszavásárlási értéket az ügyfél megkapja a számlájára történő utalással.

Ha az ügyfél nem fizet eseti díjakat a *rendszeres díjrészekből* is képes összegeket felvenni, akár a második évtől kezdődően. Ha a szerződése **megszűnését szeretné** a teljes

aktuális **visszavásárlási értékig** megkapja a pénzét, erre már az első évben is lehetőséget biztosít számára a szolgáltató. Ha **nem szeretné** a szerződését **megszüntetni**, a második évtől kezdődően *100.000-Ft*-ot kell a szerződésében hagynia, az azon túli összegek kivehetők, szabad rendelkezés szerint. Az így minimálisan kivehető összeg *15.000-Ft*.

A szerződésekben találhatunk különféle **bónuszokat**, amelyek a költségeket hivatottak ellensúlyozni. A bónuszok is társaságonként eltérő megnevezéseket kapnak, de hasonló szisztéma szerint épülnek fel. Mivel a Unit-Linked termékek „*fejnehéz*” konstrukció szerint működnek, a **költségek** szinte **egészét** az *első három évben vonják le*. Grafikonokkal fogom szemléltetni, illetve táblázattal a költségek mértékét és nagyságát és hasonlóan a bónuszokat is, ezeket a Generali termékén bemutatva. A *legfontosabb költsége* a terméknek a **forgalmazási költség**. Ez mindegyik szolgáltatónál előfordul és mindegyiknél évekre bontva a %-os előfordulásuk is szinte teljesen ugyan úgy van felépítve. A forgalmazási költséget a *havi megtakarítási díjrészből vonják le*. Táblázatban szemléltetem a levonások nagyságát.

16. ábra

Biztosítási díj esedékességes	Mértéke a megtakarítási díj százalékában
• biztosítási év	80%
• biztosítási év	50%
• biztosítási év	20%
• biztosítási évtől a 15. biztosítási év végéig	3%
16. biztosítási évtől	0%

- I. A forgalmazási költségek látható módon az első három évben vannak túlsúlyban, utána a *15. évig 3%-os mértéken* szerepelnek majd a *16. év* kezdetétől **megszűnnek**.
- II. Van továbbá **díjbeszedési költség**, ami csak azt az ügyfelet terheli, aki csekken fizeti a rendszeres díjakat. Ennek költsége a *3. évig ingyenes*, majd ezután a választott rendszeres befizetési gyakoriság szerint eltérő. Havonta *250-Ft*, negyedév esetén *80-Ft*, fél év esetén *40-Ft* és éves gyakoriság esetén *20-Ft*.

- III. Van egy mindenkit terhelő **adminisztrációs költség**, ami szintén a negyedik év elejétől indul, ennek *500-Ft* a havi díja.
- IV. Az eseti befizetéseknek a már korábban említett 1%-os költsége terhel mindenkit, a befizetendő összeg után.
- V. Attól függően, hogy milyen alapon tartjuk a pénzünket, az alapoknak is van költsége. Ha „*Pénzpiaci 2016*” megnevezésű alapba teszünk pénzt, az ide befizetett összeg 0,16%-a a havi költsége, minden más egyéb alapba pedig 0,175%
- VI. Ezekon kívül a **tranzakciós és egyéb díjakhoz** soroljuk az *egyszeri kötvényesítési* díjat, ami *8.000-. Ft* és a korábban említett *átváltás költsége* azonos a **részleges és a rendszeres pénzkivonás** összegével, a 0,3%, legalább 400 és legfeljebb 3.000-. Ft.

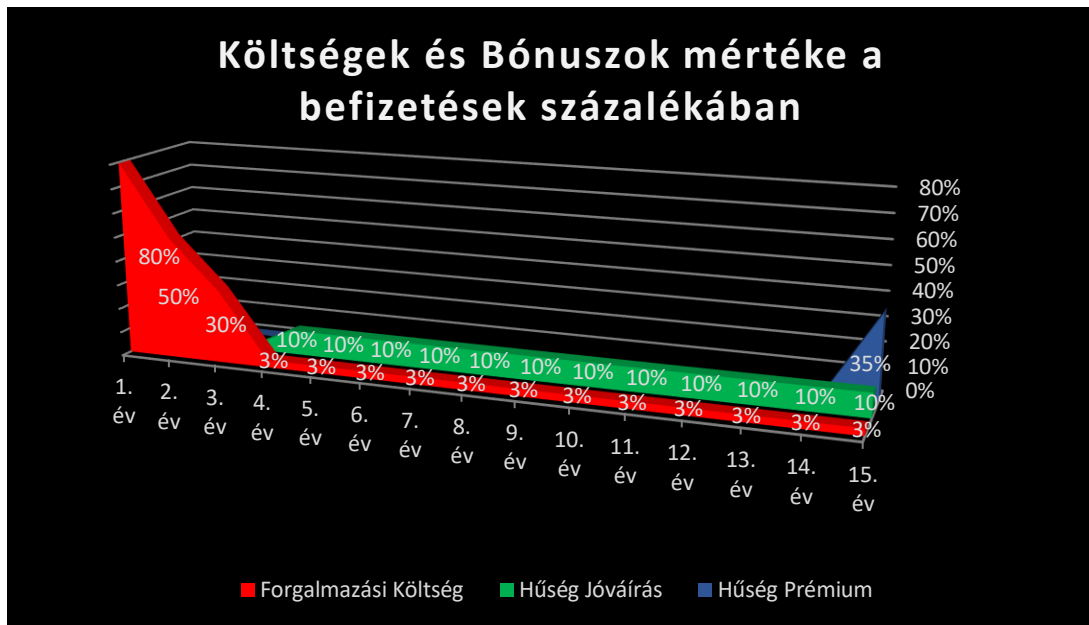
A költségek összetétele ezek alapján alakul a Generali termékénél. Az ő összesített TKM mutatójuk alapján szerződés hossz szerint:

- **15 év: 3,24% - 4,33%**
- **20 év: 2,26% - 3,39%**

A felsorolt költségeket kompenzálják a szerződésben található **bónuszok**. A bónuszok közül kettő darab van, a **hűségbónusz** és a **vagyonarányos bónusz**. A bónuszok összegét egy *hűség számlán* vezeti a társaság, ami *kamatozik* a **befizetett pénzekkel együtt**. A hűség számlán lévő pénzösszeghez az ügyfél nem tud hozzáférni. Meghatározott futamideig ha elviszi az ügyfél a szerződését, akkor jóváírják ezeket a bónuszokat az ügyfél számára. A *hűségbónusz* is két tényezőből áll. Az egyik a **hűség alap**, a másik pedig a **hűség prémium**. A hűség alapra a 4. év kezdetétől jogosultak az ügyfelek, a befizetések **10%-a** pluszban jóváírásra kerül a hűség számlán. A **15. év végéig** kapja mindenki ezt a bónuszt. A hűség prémiumot is 15. év végén kapja meg az ügyfél, a *hűség számlán lévő összeg +35%-át ajándékként* jóváírják. A 15. év végétől a hűségbónusz megszűnik és a vagyonarányos bónusz lép életbe. A **vagyonarányos bónusz** minden év végén kerül kifizetésre. Ha a szerződés időtartama húsz évnél rövidebb időre lett rögzítve, akkor a bent levő összes pénzösszeg 0,2%-át kapja meg az ügyfél évente, ha húsz évnél hosszabb időre szól, akkor a 16.-20. évig 0,5%-ot, a 20. év után 0,7%-ot írnak jóvá az ügyfél számláján a bent levő pénzösszegek után és ez a bónusz egészen a **szerződés megszűnéséig tart**.

Kiemelendő, hogy a hűség számlán nyilvántartott összeg 80%-át a 10. évben a társaság átkönyveli az **eseti számlára**, majd a 15. évben a 100%-át és ekkor **megszűnik a hűség számla**. A vagyonarányos bónuszokat automatikusan az eseti számlára könyvelik.

17. ábra

Ha *egyszeri díjas* konstrukciót kötünk, a költségek és bónuszok *megnevezései nem változnak*, viszont a **mértékük igen**. Az **időtávnak** van itt is **kulcs szerepe**. Ha egy és három év közötti időtávban gondolkodunk akkor minimum 500.000-Ft.-tal tudjuk elindítani a szerződést, négy év vagy afölött 200.000-Ft. szükségeltetik.

- I. A forgalmazási költsége az egyszeri befizetett díjat terheli. **0,425% az időtartam hosszának szorzatával** megállapítható a költség nagysága. A forgalmazási költség **minimuma 0,85%** a **maximuma 4,25%**. Tehát ha valaki tíz évre köti vagy afölött nekik 4,25%-os egyszeri forgalmazási költségük. Az első és második évben 0,85% a költség, utána lépcsőzetesen emelkedik a tizedik évig.
- II. A második költség **az adminisztrációs költség**, ami 200-Ft./hónap.
- III. **Vagyonarányos költség** az utolsó ilyen tétel. Pénzpiaci alapon 0,12%/hónap, minden más alapon 0,15%/hónap.
- IV. Az eseti díjas befizetéseknek itt is 1%- a költségük
- V. Az alapok közötti **átváltás költsége** az átváltott alap pénzürtékének a **0,3%-a**, *minimum 400 és maximum 3.500-Ft* lehet. A részleges és teljes visszavásárlás költsége a visszavásárolt összeg 1%-a, ha viszont tíz év után akarunk pénzt kivenni, akkor ingyenes.

Itt is van **hűség számla** és **hűségjövőírás**. A hűségjövőírásra, akkor jogosult az ügyfél, hogyha a szerződés megkötésénél legalább *6 éves futamidőt* határoztak meg. Ebben az esetben a futamidő végén, a **teljes forgalmazási költséget visszakapja**.

A bónuszokra **egyetemlegesen érvényes**, hogyha a szerződés *megszűnésre kerül*, akkor a hűség számlán lévő felhalmozott összeget **elvesztik** a z ügyfelek. Az egyszeri díjasnál ez azt jelenti, ha 6. év előtt vásárolja vissza a teljes bent levő összeget. Folyamatos díjasnál, ha teljesen megszűnik díjnemfizetéssel vagy szintúgy teljes visszavásárlással. Ha a szerződés *szüneteltetve* van vagy *díjmentesítésre* kerül és utólag tudja pótolni az összegeket, akkor a hűség számlán lévő pénzösszeg **nem veszik el** és tovább gyarapodik.

A költségeken és bónuszokon túl az **adózást** is meg kell említeni. A megtakarítás bemutatásának az elején megemlítettem, hogy egyáltalán nem mindegy, hogy az ember mikor száll ki egy ilyen szerződésből. Az adózás különböző a rendszeres és az egyszeri megtakarítási szerződéseknél. Mind *a kettő esetben* az adó **15%-os Személyi Jövedelem Adót** tartalmaz. Viszont ezt **csak** az elért **hozamok után** kell megfizetni. A rendszeres megtakarítások esetén az 5. év végéig 15%-os az adóteher, **6. évtől** ez **már csak 8%** és a *10. év után adómentesen* lehet kivenni a hozamokat is a szerződésből. Az egyszeri díjas befektetéseknél, ennél rövidebb idő is elegendő az adómentességhez. Az első három évben 15%-os az adókötelességünk. A *3. év letelte után lecsökken 8%-ra* és az *5. év eltelte után válik adómentessé* a szerződésben lévő pénzösszegünk.

A Unit-Linked terméket gyakorlatilag teljes egészében bemutattam, olyan tulajdonságokat nem említettem mint, hogy **örökölhető a szerződés** és az öröklés során minden esetben **hagyatéki eljárás** és **illetékmentesen** fér hozzá a bent levő pénzösszeghez a szerződésben megjelölt kedvezményezett 15 napon belül. Ez abban az esetben történik, ha a biztosított elhalálozik. Elhalálozás esetén *100.000-Ft*-ot a biztosító a kockázati biztosítás elemeként a bent levő összeg **felül kifizet** a kedvezményezett számára, ha folyamatos díjas szerződésnél, illetve *50.000-Ft*-ot, ha egyszeri díjas szerződésnél történik meg a biztosítási esemény.

Ha az ügyfél szeretné, akkor különböző **kiegészítő biztosítási elemeket** a biztosított személyére beletud tenni a csomagba, ezzel egyenes arányosan *növekedni fog* a *megtakarítási díjrész* attól függően, hogy milyen eseményekre szeretne fedezetet. Ez a lehetőség **opcionális** és **nem kötelező**, de csak a folyamatos szerződésekre értendő.

A Unit-Linked megtakarításokat lehet **nyugdíjszerződés**ként is kötni, ami azért lényeges, mert, ha így van megkötve a szerződés, akkor **adó jóváírást** lehet igénybe venni évente. Az adó jóváírás mértéke az éves befizetett összegek után **20%**, de maximum **130.000.- Ft** támogatás évente. Ezt a maximumot éves **650.000.- Ft**-os befizetéssel tudjuk kihasználni. Az adó jóváírást a *személyi jövedelem adónkból* kapjuk meg, vagyis ebből a befizetett adómennyiségből kerül átkönyvelésre a nyugdíjszerződésünkre. Ha a szerződésre befizetett pénzünk 20%-a *magasabb*, mint az egy évben elszámolt személyi jövedelem adónk *nagysága*, akkor az **adónk nagyságáig** tudjuk csak igénybe venni ezt a fajta jóváírást, hiába fizettünk a szerződésbe nagyobb összeget. Ha emellett az ügyfélnek van aktív *Nyugdíj előtakarékosági számlája* vagy/és *Önkéntes nyugdíjpénztára*, ahol szintén lehetőség van ilyesfajta adó visszaigénylésre, akkor az összesen kifizethető **maximális adó jóváírás 280.000.- Ft** a szerződések között.

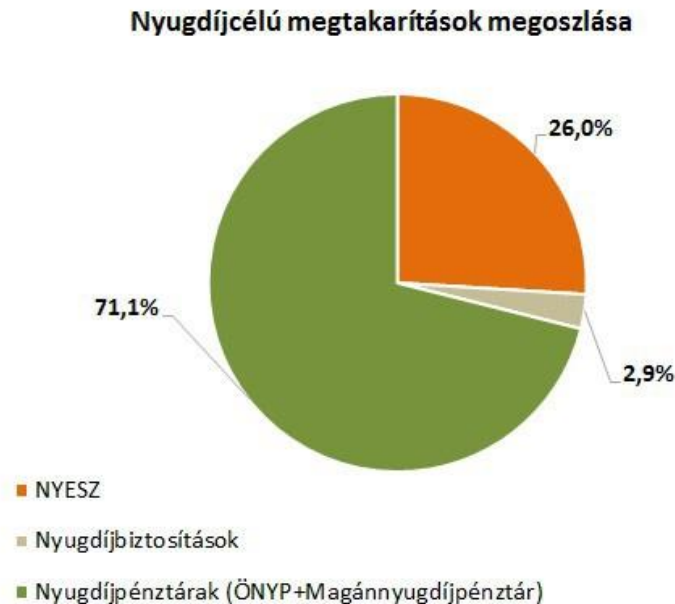
Minden esetben, a szerződés megkötése napján érvényes *aktuális nyugdíjkorhatár napjáig*, a **biztosítottak megkapják** a szerződésben nyilvántartott összeget *adó jóváírással* együtt. Ez azt jelenti, ha valaki 2018-ban köt szerződést, az garantáltan az aktuális 65 éves korában hozzájut a pénzhez. A szerződés külön kiköti, ha női személy a biztosított és bizonyítani tudja, hogy rendelkezik a *negyven éves munkaviszonyával*, akkor **előbb is jogosult** az összegre. A biztosítási esemény elérésekor, a biztosított rendelkezik arról, hogy *egyösszegben* kívánja felvenni vagy *életjáradék formájában* szeretné megkapni a felhalmozott pénzmennyiséget. Ha nő a biztosított és negyvenéves munkavissonnyal is rendelkezik, ő **csak életjáradékként** kaphatja meg a megtakarított összegét. Az életjáradékot a biztosított 100 éves koráig fizeti, az általa felhalmozott összeget a 100. születésnapjáig lebontja havi kifizetésekre és ezt az összeget kapja járadék gyanánt.

Baleset esetén, ha a biztosított nem halálozik el, de legalább *39%-os egészségkárosodást* szenved el, orvosszakértő által hitelesítve, akkor jogosult felvenni a szerződésben szereplő pénzt, megkötés nélkül. Halál esetén a **kedvezményezett**, az *adó jóváírással* együtt megkapja a visszavásárlási összeget.

Ha valami oknál fogva, a nyugdíjszerződésből *részben visszavásárolnak* vagy *teljes egészében megszüntetik*, akkor az adóhatóság számára, a szerződésben nyilvántartott **adó jóváírást 20%-kal** növelten **vissza kell fizetni**, minden esetben. Ez az **eseti** befizetésekre is vonatkozik.

Sajnos csak egy hároméves összehasonlítást találtam arról, hogy milyen a nyugdíjcélú megtakarítások megoszlása Magyarországon. Összeségében elmondható, hogy a nyugdíjbiztosítás **nem képvisel** nagy számot a piacon.

18.ábra¹⁴

*Forrás: MNB, Bankmonitor.hu
2015.12.04.*

2.4. Tartós Befektetési Számla

A soron következő megtakarítási lehetőség a **Tartós Befektetési Számla**, későbbiekben rövidítve TBSZ. Hasonló működésű van, mint egy hétköznapi folyószámlának, **tranzakciókat tudunk lebonyolítani** rajta, viszont itt különböző *értékpapírokkal kereskedünk*, ezeket tartják nyilván a számlánkon. A TBSZ az értékpapír számlák egy *alváltozata*, amely az **adókedvezmény miatt kecsegtető** konstrukció. Értékpapír számlát jellemzően hitelintézeteknél és bróker cégeknél lehet megkötni. Például *OTP, Budapest Bank, CIB, Unicredit Bank, Raiffeisen, Erste Bank*, vagy *olyan brókereknél mint, Concorde, Equilor, KBC Equitas*. Ezenkívül, akár *Államkincstáron* keresztül és biztosítón keresztül is, az *Aegonon*. Akár *külföldi* bróker cégeknél is nyithatunk saját TBSZ számlát, amelyet itthon **be kell vallani** a *Nemzeti Adó és Vámhivatalnak*, a kötéstől számított 30 napon belül. Ezesetben az ott elért befektetési eredményünk után az adott

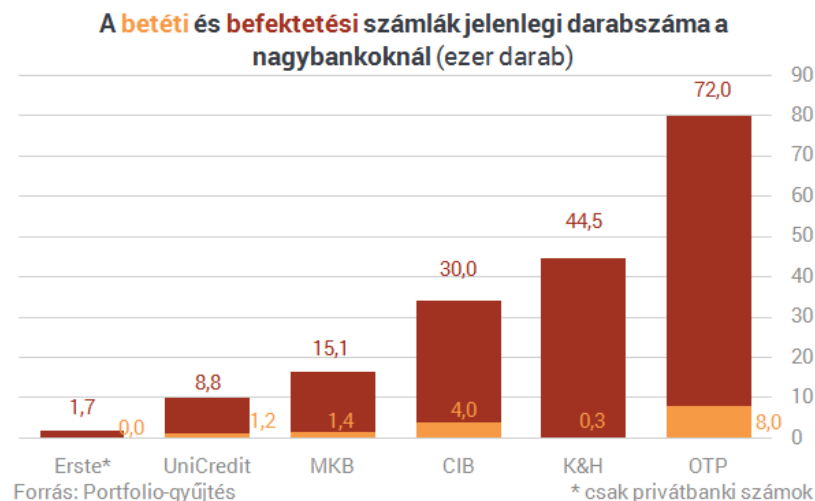
¹⁴<https://bankmonitor.hu/cikk/par-honap-alatt-felelheto-az-atlag-magyar-nyugdij-megtakaritasa/> letöltve 2018.11.06

ország adózási kötelezettségei számítanak és a külföldi számlanyitási költség eltérő lehet, a hazaiakhoz képest. Bármelyik pénzintézetnél minden évben, **csak 1 darab** TBSZ számla **nyitható**.

A számlán *részvényeket, kötvényeket, állampapírokat, befektetési jegyeket, deviza ügyleteket, külföldi értékpapírokat és ETF alapokkal kereskedhetünk*. Az **ETF alap** angol megfelelője, *Exchange Traded Fund*, azaz **Tőzsdén Kereskedett Alap**. Ezen alapok ára percről percre változik, míg a többi befektetési alapoké jellemzően naponta. Gyakorlatilag, az általam bemutatott *Állampapírok* és a *Biztosítóknál megemlített alapokból* ugyan úgy vásárolhatunk ezen keresztül is. Viszont nem mindegy, hogy kinél nyitjuk meg ezt a számlát, mert a szolgáltatók között eltérő, hogy a pénzüket mibe fektethetjük be. Ha az **Államkincstáron keresztül** nyitunk egy ilyen számlát, akkor **kizárólag magyar Állampapírokba** tudjuk forgatni, a számlára elhelyezett pénzüket. Az **Aegon** biztosító esetében az *Aegon* által kínált befektetési alapok közül tudunk válogatni. Az **Equilor** esetében, a tőzsdei kereskedést el tudjuk érni, viszont a befektetési alapok közül, kizárólag az ő alapjai opcionálisok.

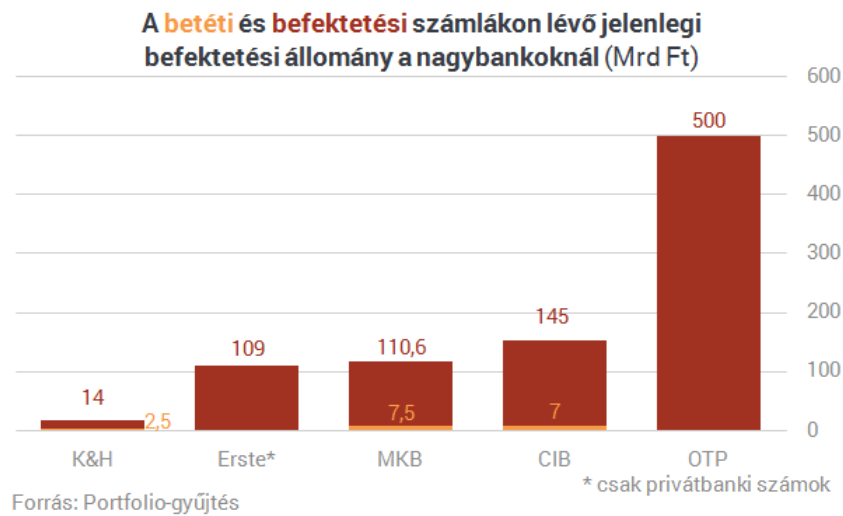
Az itthoni banki szektorban szemléltetem, hogy melyik társaságnál van a legtöbb szerződés darabszámra és kinél van a legtöbb elhelyezett vagyon.

19. ábra¹⁵

¹⁵<https://www.portfolio.hu/befektetes/ongondoskodas/lakossagi-oruletnek-indult-de-megeri-meg-identenni-a-penzunket.245608.html> letöltve 2018.11.08

20. ábra¹⁶

Ahogy az ábrán is jól látható, az **OTP** hazai környezetben magasan a *leghatékonyabb* és kezelt vagyon tekintetében is kiemelkedő, szinte az *ötszöröse* a mögötte elhelyezkedő **CIB-hez képest**.

Nyitás során, a szerződés megkötése mellett, **minimum 25.000-Ft**-ot kell elhelyezni a számlán, vagy ugyanekkora összegnek megfelelő **Devizát**, ekkor aktiválódik a számlánk. A működése során fontos szerepe van az *időnek*, ugyanis **korlátozott** a **befizetési lehetőségünk** a számlánkra. Egy TBSZ futamideje *5+1 év*. Megnyitás után indul a *0. év*, amelyet **gyűjtőévek** szoktak hívni. Ebben az időszakban helyezhetünk el pénzeszegeket a számlán. Nincs meghatározva, hogy milyen időközönként és mekkora összegeket szükséges, ez az ügyfélen múlik. Fontos, hogy a *0. év* nem feltétlen jelenthet *1 teljes évet*. Minden év naptári december 31.-ei napján véget ér a gyűjtő szakasz és január 1.-vel átfordul az **első ciklusává** a számla. Vagyis, ha valaki január 1.-jén nyit egy TBSZ-t akkor neki 365 nap áll rendelkezésére, a gyűjtési szakaszból. Ha valaki december 1.-jén nyit egy számlát, neki már csak a decemberi hónap áll a rendelkezésére, tehát **nem a kötéstől számított 1 év** szolgál mindenkinek a befizetésekre. A gyűjtő évet követően jön az *első hároméves ciklus*. Mind ebben mind a gyűjtőév során már kereskedhetünk aktívan a számlán lévő pénzünkkel.

Az *első ciklus során*, azt kell figyelembe venni, ha valaki hozzá akar férni a felhalmozott pénzéhez, akkor az elért **kamatokat Személyi Jövedelem Adó sújtja**. Ez a mindenkori *15%-nak* megfelelő nagyságú. Ezentúl nincs lehetőségünk részletkivételére, csak az

¹⁶<https://www.portfolio.hu/befektetes/ongondoskodas/lakossagi-oruletnek-indult-de-megeri-meg-ide-teni-a-penzunket.245608.html> letöltve 2018.11.08

egészhez férhetünk hozzá és ez esetben **megszűnik** a számla. Miután letelt az első három év, lehetőségünk van eldönteni, hogy mit szeretnénk kezdeni a bent levő pénzünkkel. **Kivehetünk pénzt** és **hagyhatunk** egyenleget a számlán, de *minimum 25.000-Ft.-nak* maradnia kell rajta. Lehetőségünk van arra is, hogy **egyáltalán nem nyúlunk hozzá**, vagy akár a **teljes összeg** erejéig felvesszük és megszűnik a szerződés. Ha ilyenkor felvesszünk pénzt, ez az első időpont, amikor az *SZJA* kötelezettségünk, az elért kamatokon már **csökkentett, 10% nagyságú**. Ennél a pontnál van **egyedüli részletkivételi** lehetőségünk, úgy, hogy a számlánk ne szűnjen meg.

Miután rendelkezünk a TBSZ sorsáról és az nem megszűnik, hanem aktívan tovább kezeljük, akkor jön a **második ciklus**. Ez *két évnyi* időszak. Ezalatt az időszak alatt, a kereskedési lehetőségünk változatlan. Ha hozzá akarunk férni a pénzünkhez, akkor *ugyan az a szabály* vonatkozik, mint az előző ciklusnál. *Csak és kizárólag* az egész összeget vagyunk képesek felvenni és 10% adófizetési kötelezettségünk keletkezik, az elért hozamok után.

Ha nincs szándékunk, a pénz felvételére és elérjük az *5. év végét*, akkor kihasználtuk a TBSZ-ban rejlő potenciált, mivel ekkor **adómentesen** tudjuk a teljes összeget felvenni. *5. év* után a számla **minden esetben megszűnik**, tovább nincs lehetőség futtatni a szerződést. Ekkor dönthetünk úgy, hogy egy teljesen új TBSZ számlát nyitunk, amikor is előről indul a gyűjtőév időszaka. Azonban rendelkezésünkre áll egy olyan opció, hogy az új TBSZ számla nyitásakor a **gyűjtőévet kihagyva**, egyből az 1.évvel induljon a szerződés, azaz az *első ciklussal*. Erre a lehetőségre, kizárólag akkor van módunk, hogyha a lejárt számlánkról a **teljes egyenleget átvisszük az új számlánkra**. Vagyis, ha valakinek csak egy kis pénzre is szüksége lenne, abban az esetben számolnunk kell megint a gyűjtőévvvel.

21.ábra TBSZ működése ¹⁷

Adóbevallást kell saját magunknak **készíteni**, ha pénzt veszünk ki a számláról, vagyis megszűnik. Alapvetően **háromféle jövedelemtípusunk** lehet. Előfordulhat *kamatjövedelem*, ez jellemzően állampapír, betét és hagyományos befektetési jegyekből származhat. Keletkezhet *árfolyam nyereségünk*, vagy a részvényekből kifizetett *osztalék*. Ha a jövedelmünk között **csak kamatjövedelem** szerepel, akkor a szolgáltatónk nem fogja levonni és bevallani, saját magunknak kell elkészíteni. ennek elmulasztása súlyos bírságokat vonhat maga után.

Ha külföldi TBSZ birtokosok vagyunk, akkor **évente kell** a NAV felé **kimutatást szolgáltatnunk**, amely egy számlakivonat és azzal igazoljuk, hogy a számlánkon keletkezett jövedelem. Ha ezt *elmulasztjuk*, akkor a NAV azt **nem külföldi** jövedelem szerzéseként fogja tekinteni. Ilyen helyzetben az *itthoni* adózási szabályok fognak vonatkozni a pénzünkre.

Költségeit tekintve, mivel ez egy számlaként funkcionál és pénzügyintézetnél vezetjük, egy lakossági folyószámla terheivel egyenlő. **Számlavezetési díjat** szednek be tőlünk, ezt társaság válogatja, de *150-Ft nagyságú* összegeket szoktak felemészteni. Ezen túlmenően **más költségei nincsenek**, a legolcsóbb általam bemutatott termékek egyike.

A TBSZ számlán elhelyezett pénzüsségeket és szerződő személyeket, szolgáltató kölcsön szerződésétől függ, hogy a *Befektető-védelmi Alap* vagy az *Országos Betétbiztosítási Alap* biztosítja, röviden **Beva** és **OBA**. Ha bármely szolgáltató nem képes

¹⁷ <https://penzugyi-tudakozo.hu/tbsz/> letöltve 2018.11.09

kifizetni az ügyfelek követeléseit azokután, hogy a Magyar Nemzeti Bank Felügyelete *felszámolási eljárást* kezdeményez a számla szolgáltatójával szemben, vagy bíróság rendeli el a Beva tag felszámolását, akkor a kártalanítás a befektető kérelmére megállapításra kerül. A **kártalanítást** a Beva vagy az OBA **pénzben nyújtja** és ők állapítják meg a kár nagyságát. A kérelmező valamennyi *követelését összevontan kezelik* és a kártalanítás befektetőnként **maximálisan 30 millió-Ft, vagy 100.000-Euro**, amit az MNB érvényes napi deviza árfolyamán keresztül váltanak át. A kifizetés határideje, az elbírálástól számított 90 napon belül meg kell, hogy történjen.

2.5. Önszegélyező Pénztár

Legutoljára az **Önszegélyező Pénztárakat** hagytam. Személyes indokom szerint, az általam bemutatott eddigi megtakarítási formák közül, az Önszegélyező pénztár *messze nem annyira kihasználta* a többi vetélytársához képest, másrészt, ha valaki tudja, hogy létezik ilyen pénzügyi termék, nincs tisztában a *működésével*, annak *lehetőségeivel*, pontosan mire használható fel és miként profitálhat belőle az ember. Az Önszegélyező Pénztár nem összekeverendő az Önkéntes Nyugdíjpénztárral.

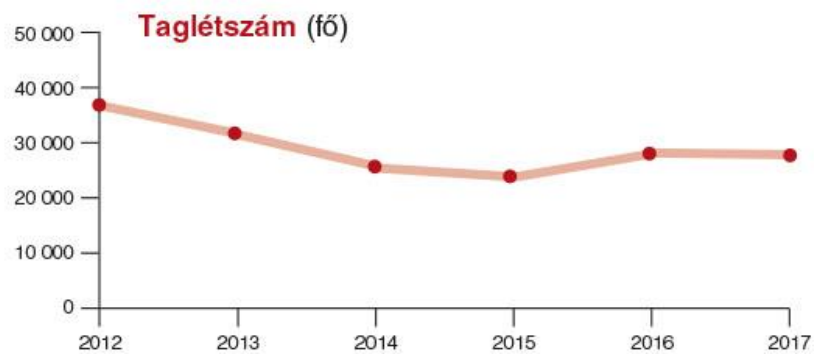
Az önkéntes önszegélyező pénztár **létrejöhet** természetes személyek elhatározásából, vagy munkáltató kezdeményezésére, amely *függetlenség, kölcsönösség, szolidaritás* és az *önkétesség* elve alapján létrehozott pénztári szervezet. Ennek alapításához legalább **15 alapító tag** szükségeltetik. A pénztárra való **szabályokat** az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárakról szóló *1993. évi XCVI. törvény*, valamint az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak egyes gazdálkodási szabályairól szóló *268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet* tartalmazza. A pénztár alapszabálya határozza meg a minden pénztártagra kötelezően előírt, ún. egységes tagdíj mértékét, amelyet minden pénztártagnak egységesen fizetnie kell. Léteznek **önkéntes kölcsönös biztosítópénztárak**, amelyek, mint intézmény, formát adnak az öngondoskodásnak. Az egész pénztár működését és szolgáltatás elemeit, ezen keresztül fogom reprezentálni, azon belül is a *Generali Egészség és Önszegélyező pénztárán* keresztül.

A **biztosítópénztárak** fő jellemzői közé tartozik, hogy az léphet be és válik taggá, aki szeretne. **Önkéntes alapon** működik. Egy biztosítópénztár tagként rendszeres **tagdíjat kell fizetni**, amely eltérő a különböző szolgáltatást nyújtók körében, de ez *3 és 8 ezer-Ft* között szokott előfordulni. Minden egyes tag befizetéseit, külön **egyéni számlán** tartják

nyilván és az esetleges kifizetéseket is ide csoportosítják. Az Önszegélyező Pénztár *kiegészítő önszegélyező szolgáltatásokat*, valamint *életmódjavító szolgáltatásokat* nyújthat a pénztártagoknak, illetve rendelkezésük alapján a közeli hozzátartozójuk részére is. A különböző *szolgáltatások teljesen adómentesek*, ugyanakkor az *életmódjavító szolgáltatások adókötelesek*. Az önkéntes biztosítópénztárak szolgáltatásait a pénztártagok, a munkáltatók befizetéseiből, illetve a befizetések befektetéseinek eredményeiből finanszírozzák.

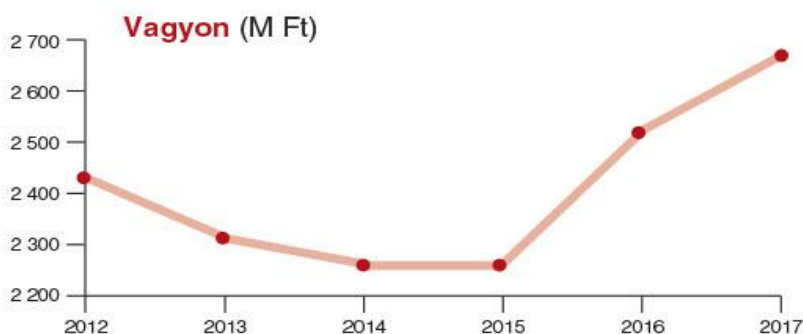
A Generali 2002. szeptember 22.-én kezdte Egészségpénztári tevékenységét és 2016.04.01-jével **olvadt egybe** Önszegélyező Pénztári szolgáltatásokkal. **Pénztárunk** teljes mértékben *független, nonprofit* szervezet, egyedül az adminisztrációs tevékenységet végzi és biztosítja a szolgáltatást igénylők részre az elérhető partnereit. Az egész ország területén több mint *15.000 db szerződött partnerük* van, akiknél akár *5-40%-os árkedvezmény*vel lehet az egészségügyi termékeket és szolgáltatásokat igénybe venni, kizárólag csak azért, mert valaki Generali pénztár tag. Ha valaki taggá válik, birtokába kerül egy névre szóló Generali egészségkártya, amelyet közel 6.000 partnerüknél elfogadnak, vagy akár online felületen is lehet fizetni vele.

22. ábra-Generali Egészség és Önszegélyező Pénztár taglétszám változása¹⁸

¹⁸ <https://ep.generalipenztar.hu/egeszsegpenztarunkrol/generali-egeszsegpenztar/> letöltve 2018.11.11

23. ábra- Generali Egészség és Önszegélyező Pénztár vagyon mennyiségi változása¹⁹

A fenti két ábra jól értelmezhető, hogy volt egy közel 10.000 fős visszaesés 2015 és 2012 között. 2015-től aztán **növekedett**, míg 2017 végére **27.200 fős létszámot** számoltak a Generali pénztár tagoknál. Vagyon tekintetében hasonló tendencia mutatkozott 2015 és 2012 között. 2015-től itt is növekedés figyelhető meg, viszont **ugrás szerű**, véleményem szerint köszönhető ez annak, hogy egybeolvadt az egészségpénztárunk az Önszegélyező Pénztár szolgáltatásokkal és ezt az emberek kihasználták. 2017 végére **2,6 milliárdos vagyona** volt a pénztárnak.

Pontosan miért is éri meg egy ilyen pénztári tagnak lenni?

24. ábra Egészség és Önszegélyező Pénztárak adókedvezményeinek mértéke²⁰

Adókedvezmény igénybevételére jogosító befizetés jogcíme	Kedvezmény mértéke	Kedvezmény maximuma (együtt és összesen)
Egyéni befizetés, kapott támogatás és adomány	20%	maximum évi 150 000 Ft
Prevenációs szolgáltatások	további 10%	
Egészségszámlán lekötött összeg (legalább 24 hónapra)	további 10%	
Önkéntes Nyugdíjpénztári befizetések kedvezményével együtt		
Önszegélyező pénztári befizetések kedvezményével együtt		

Azt a **felvehető adókedvezmény** indokolja. Csak a **befizetések után 20%-os adókedvezmény**, amelyeket gyógyászati termékekre tudnak felhasználni. Továbbá az olyan *prevenációs szolgáltatások*, amelyek az egészség megőrzését segítik elő például szűrővizsgálatok **még 10%-ot**, vagy ha **lekötjük 24 hónapra** a számlán levő pénzünk egy részét, vagy egészét és nem nyúlunk hozzá az is *10%-os többlet* eredményhez juttat minket. Emellett az önszegélyezés tekintetében a befizetett összegre kapjuk meg, ugyan

¹⁹ <https://ep.generalipenztar.hu/egeszsegpenztarunkrol/generali-egeszsegpenztar/> letöltve 2018.11.11

²⁰ <https://ep.generalipenztar.hu/penztartagjainknak/adokedvezmenyek/> letöltve 2018.11.12

úgy a 20%-os adókedvezményt, de mindezek *együttes összértéke*, **nem haladhatja meg** az évi **150.000-Ft.-ot**.

Az adókedvezményt a **Személyi Jövedelem Adónkból** kerül átkönyvelésre, a pénztári számlánkra. Adóév végén az adóbevallásunkban a Nemzeti adó és Vámhivatal felé *jeleznünk kell*, hogy pénztári tagok vagyunk és jogosultak vagyunk igénybe venni ezt a kedvezményt. Ha nincs akkora adómennyiségünk, mint amekkora kedvezményre a befizetéseink alapján jogosultak lennénk, akkor csak az adónk nagyságáig tudjuk a pénzt jóváírni a pénztári számlánkon.

Tag bárki lehet állampolgárságtól függetlenül, aki **betöltötte a 16. életévét**. Célszerű olyan *egyenesági rokont* bevonni **kedvezményezettként**, akinek van bejelentett munkaviszonya és fizet SZJA adót, amiből aztán az adóvisszatérítéseket ő is igénybe tudja venni.

Az Önszegélyező Pénztár működéséhez hozzátartozik, hogy az **önsegélyezésre jogosult szolgáltatásokat** *nem* minden esetben *tudjuk egyből igénybe* venni az adókedvezménnyel növelt összeggel egyaránt. A tagi befizetéseknek **legalább 180 napig** a pénztári számlán kell, hogy *parkoljon és ne nyúljunk* hozzá. Ezután jogosultak vagyunk a befizetett összeg felhasználására és megkapjuk rá az adóvisszatérítést is. Szolgáltatás szerint **eltérő**, vagy kizárólagosan a *tag*, vagy a pénztárnál *megjelölt kedvezményezettek, hozzátartozók* is igénybe tudják-e venni azokat. Azt is külön szabályozzák, hogy egyes szolgáltatások alapjául szolgáló **esemény bekövetkezése után** vagy **állapot fennállása idején** teljesíthető. A szolgáltatás iránti igényt az esemény bekövetkezését, vagy az állapot kialakulását, illetve a *jogosultságot igazoló dokumentum* kézhezvételét **követő 120 napon belül kell benyújtani**. A következő elemekre biztosít adókedvezményt az önszegélyező pénztár, melyekből nem mindegyiket mutatom be:

- 1) Születési segély
- 2) Gyermekgondozási támogatás
- 3) Gyermekevelési támogatás
- 4) Munkanélküliek támogatása
- 5) Rokkantsági járadék
- 6) Bányászjáradék
- 7) Temetési szolgáltatás
- 8) Beiskolázási támogatás

- 9) Felsőoktatási költségtérítés
- 10) Idősgondozási támogatás
- 11) Közüzemi díjak finanszírozása
- 12) Lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása

Szülési segély: Feltétel ez esetben, hogy 180 napig a pénz a pénztári számlákon legyen. A magzat 91 napos korától egészen a születés 180.-napjáig bármikor benyújthatjuk a szükséges igazoló dokumentumokat és a pénztár azonnal kiutalja az összeget. Itt kedvezményezettek is igénybe tudják venni ezt a lehetőséget, feltétel, hogy a gyermeket nevelő vagy örökbefogadó részére teljesüljön.

Gyermekgondozási és nevelési támogatás: Az anya korábbi nettó fizetését viszonyítják a CSED, GYED és GYES, GYET mértékéhez. A csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj és a gyermekgondozást segítő ellátás és gyermeknevelési támogatás személyenként változik, az utolsó 180 naptári napi bruttó jövedelemből kalkulálják, ha ennyi nem volt bejelentve, akkor 120 naptári nap, ha ez sincs akkor 30 nap végül, ha teljesen munkanélküli volt a személy akkor a mindenkori minimálbérből tevődik össze. CSED és GYED esetében, az anya nettó fizetése és az állami támogatások különbözetéig lehet pénzt igényelni. GYES és GYET esetében a támogatások mértékével megegyező összeg engedélyezett. Mindegyik esetben havonta lehet az igénybe venni a kifizetéseket visszamenőleg akár 4 hónapra is. Itt feltétel, hogy a befizetett pénzünket csak 180 nap után tudjuk felhasználni ilyesfajta célokra. A CSED, GYED, GYES és GYET fennállásáig tudjuk ezen szolgáltatásokat használni és az igazoló dokumentumokat bekell nyújtani, hogy az anya részesül valamely támogatásban. és itt szintén nem csak a pénztár tag, hanem a kedvezményezettek is benyújthatják.

Munkanélküliek támogatása: Csak aktuális pénztártagok részére, vagy azon kedvezményezettek, akiknél az állapot előállt. Ha a tag jövedelmező tevékenysége megszűnt és nem nyugellátásban részesül, akkor az álláskereső járadék és álláskeresői segély összegéig lehet pénz kiutalni. Egészen ameddig ez az állapot fennáll igényelhetőek az összegek. 180 napig itt is bent kell, hogy legyen a pénzünk a számlánkon, csak akkor kapunk adójóváírást is mellé.

Temetési szolgáltatás: A pénztártagok közeli hozzátartozója halál esetén nyújt szolgáltatást. A közeli hozzátartozó csak valamilyen egyenesági, örökbefogadott, nevelt

személy vagy mostoha lehet. Ez egyszeri kifizetés a temetési szolgáltatás ellenértékéig és nem feltétel, hogy 180 napja legyen befizetett pénzünk.

Beiskolázási támogatás: A családi pótlékra jogosult személy/személyek igényelhetik ezt a fajta szolgáltatást, amennyiben a gyermek óvodás, általános-gimnázium vagy szakiskolában tanul. Miden esetben szükséges egy óvoda vagy iskolalátogatási igazoló dokumentum. Évente gyermekeként 138.000-Ft.-ig igényelhető összeg és legfeljebb a 16 éves koráig. 180 napnak el kell telnie a befizetéstől, hogy kiutalhassák.

Felsőoktatási költségtérítés: Az állam által elismert felsőoktatási intézményekben olyan tanuló, amely hallgatói jogvisztonnal rendelkezik legyen az nappali, levelező vagy esti és még nem töltötte be a 25. életévét, költségtérítéseire szolgáltat. Ez lehet tandíj, kollégiumi díj, albérleti díj. Évenként és gyermekeként ez 138.000-Ft. fizethető ki, bármikor a félév során. Pénztártag vagy közeli hozzátartozó, mint kedvezményezett használhatja ki.

Lakáscélú jelzáloghitel törlesztésének támogatása: Az a pénztártag tudja igénybe venni, akinek a élő hitelszerződése van. A hitelintézet által hitelesített dokumentumok szükségesek hozzá. 20.700-Ft a havi maximális keret, erre a szolgáltatásra is, szintén 4 hónapra visszamenőleg lehet eseti kifizetesként kérni. A hitelszerződés megszűnéséig használható a szolgáltatás. 180 nap után tudjuk a befizetett pénzünket erre a célra felhasználni.

Legvégül a Generali **pénztár költségeit** mutatom be. Havi szinten *3.000 Ft* a **minimális befizetési** kötelezettség. A 25. ábrán az elvonások láthatók **sávosan**, a *működési* és a *likviditási* tartalékot a biztosító elnyeli és ez a költsége a számlánknak. A 26. ábrán látható, hogy mekkora összeg kerül befizetésre minimum díj esetén és további variációk alapján.

25. ábra Generali Önségélyező Pénztár költség sávok²¹

Éves befizetés összege	Fedezeti tartalék	Működési tartalék	Likviditási tartalék
1 Ft - 120 000 Ft	91,0%	8,9%	0,1%
120 001 Ft - 300 000 Ft	97,5%	2,5%	0,0%
300 001 Ft feletti összegre	98,5%	1,5%	0,0%

26. ábra- Generali Önségélyező Pénztár befizetési példa tábla²²

Éves befizetés sávba eső része		Költség levonás	Tagdíj fizetés/év			
			36 000 Ft	180 000 Ft	240 000 Ft	750 000 Ft
1-Ft-tól	120 000Ft-ig	9,0%	3 240 Ft	10 800 Ft	10 800 Ft	10 800 Ft
120 000Ft-tó	300 000Ft-ig	2,5%		1 500 Ft	3 000 Ft	4 500 Ft
300 000Ft feletti befizetés		1,5%				6 750 Ft
Összes levont költség/ év			3 240 Ft	12 300 Ft	13 800 Ft	22 050 Ft
Összes jóváírt tagdíj/ év			32 760 Ft	167 700 Ft	226 200 Ft	727 950 Ft

3. HOZAM, PORTFÓLIÓ ELEMZÉS ÉS A MEGTAKARÍTÁSI FORMÁK ÉRTÉKELÉSE

Dolgozatom ezen részénél, az általam összegyűjtött és részletesen bemutatott termékeket fogom elsősorban **hozam**, mind különböző más szempontok alapján összehasonlítani. Összehasonlítás során egy **konklúziót** akarok levonni, hogy egyes megtakarítási formák az értékelés során, a lakosság körében kiknek és milyen szempontból lehetnek *előnyösek és működő variánsok*.

3.1 Befektetési Háromszög

A befektetési háromszög nem más, mint az a 3 legfontosabb *tényező*, amit az ember mérlegel egy megtakarítás előtt. Az alkotó elemek:

➤ **Biztonság**

²¹ <https://ep.generalipenztar.hu/leendo-ugyfeleinknek/a-generali-egeszsegpenztar-mukodese/> letöltve 2018.11.15

²² <https://ep.generalipenztar.hu/leendo-ugyfeleinknek/a-generali-egeszsegpenztar-mukodese/> letöltve 2018.11.15

- **Hozam**
- **Likviditás**

Vannak befektetések, amelyek a *biztonságot* és a *hozamot* **garantálják**, de a *likviditást* már kevésbé. Vannak olyan befektetések, amelyek *likvidek*, *hozamot* is termelnek, viszont annál **kockázatosabbak**. Ezenkívül találunk *biztonságos* megtakarítási formát, amely *likvid* is egyben, de a **hozam nagyon csekély** vagy szinte teljesen minimális. Mindenki azt a befektetést keresi, ahol egyszerre mind a három tényező teljesül. Sajnos ilyen **konstrukció nincs** és nem is gondolom, hogy lesz mert valamelyik mindig a többi két tulajdonság rovására megy. Csak olyan befektetés létezik, ami közelít és részben vagy egészben tartalmazza az elemeket. Az ajánlatos minden befektető számára, hogy **portfólióban** gondolkozzon, ezáltal a három tényezőt tudja úgy *kombinálni* és *variálni*, hogy minél inkább személyre szabott legyen és azok domináljanak, amelyeket szeretné az egyén. Van két másik olyan tényező, amit nem szoktak a befektetési háromszöggel együtt említeni, de én mindenképpen kitérnék rá, ez a *Szakértelem* és az *Idő ráfordítás*.

3.1.1 Szakértelem és Idő ráfordítás

A reprezentált 5 megtakarítási formánál szembevetendő lesz, hogy az **idő ráfordítás** és a **szakértelem** valahol nagyon *fontos tényezőként* fog szerepelni. Természetesen minden megtakarítás előtt fontos, hogy valamilyen szakértelemmel **összetudjunk hasonlítani egymással versengő** befektetéseket, de hosszútávon se mindegy, mennyire vagyunk tájékozottak. Az idő ráfordítás pedig pont abban az esetben szükséges, ha kellő szakértelemmel akarunk a befektetések között válogatni, ez esetben naprakész információkra van szükségünk mind az itthoni mind a világ gazdasági helyzetéről, ekképpen minél többet szeretnénk tudni mi várható a közeljövőben a piacokat illetően, annál több időt kell erre szánunk.

3.2 Megtakarítási formák értékelése és összehasonlítása

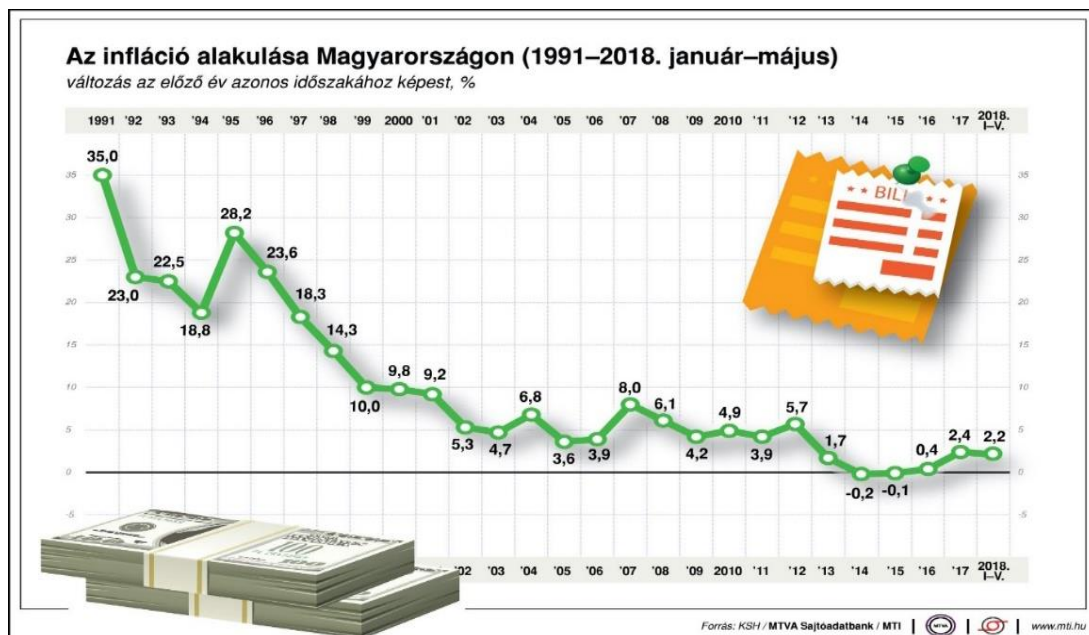
Az értékelési folyamat a *Hozam*, *Biztonság*, *Likviditás*, *Szakértelem* és *Idő ráfordításból* fog állni. Az értékelési folyamat, a bemutatott megtakarítási formák alapján a saját véleményemet tükrözi. Egy összesítő táblázatban szerepeltetni fogom az összes értékelésemet, hogy jobban reprezentatívabb legyen a végeredmény. Az összefoglaló

részben kitérek arra, kiknek ajánlom a termékeket. Mielőtt a hozamot megvizsgálom, az infláció szerepét belekell, hogy vegyem az értékelésembe.

3.2.1 Infláció

Inflációról beszélünk, ha az általános árszínvonal emelkedik. Napjainkban *árindexek* segítségével mérjük az inflációt. Az *infláció* több ezer termék árának súlyozott átlaga. A **fogyasztói árindex** a *fogyasztási cikkek* és *szolgáltatások* piaci kosarának árát mutatja meg ugyanannak a jószágkosárnak egy kiválasztott bázisévben mért árához képest. Az *inflációs ráta* az árszínvonal **százalékos** változást adja meg. (Közgazdaságtan, Paul A. Samuelson, William D. Nordhaus, 2012, p.364)

27. ábra²³

A 2017-es adatból jól látható, hogy **2,4%-os** volt az infláció **Magyarországon**. A pénzünk vásárló értéke ennyivel *romlott* 2016-os évhez képest. Ez azt jelenti, ha valaki nem csinál semmit, csak otthon takarítja meg a spórolt pénzét, akkor is **romlik**, mert kevésbé fizetőképesebbé jövőre. Hasonló a helyzet, ha valaki a **folyószámlán** tárolja a megtakarított összegeit. Ugyan itt van némi kamatozás évente, viszont köszönhetően annak, hogy a jegybanki alapkamat alacsony értéken 2016.05.24 időpont óta stagnál, a számla költségek gyakorlatilag **felemésztik** a *teljes hasznunkat*. Hozam értékelése során

²³ <https://profitline.hu/Az-inflacio-alakulasa-Magyarorszagon---egy-abran-379589> letöltve 2018.11.20

figyelembe veszem azt, hogy az éves kamatozásból az infláció mértékét levonom, hogy lássuk mekkora mértékű az a nettó hozam, ami a tényleges vásárlóerő növekedést mutatja.

3.2.2 A Lakástakarékpénztár értékelése

A Lakáspénztárok közül a Fundamenta ajánlatait értékelem a megadott szempontok alapján. Választásom indoka az, hogy míg a többi szolgáltatónál, kedvezményesebb feltételek mellett lehet számlát nyitni, a betéti kamat bónusz a futamidő végéig

Hozam:

A táblázatban szereplő adatok alapján fontos szerepe van a bónuszoknak is és hogy milyen a költség szerkezete. A 30% állami támogatást minden évben megkapjuk a befizetett összegünk után, de csak az adott év befizetéseire. Így a második évben, ha maximalizálni akarjuk az állami támogatásunkat, akkor már 480.000 általunk befizetett összeg van a laskáskasszámban. Az állami támogatást, ami 72.000-Ft. évente, ehhez képest már nem 30%, csak 15%- a számlán szereplő összegek arányában. A betéti kamatunk minden évben 1% kivéve a bónusz által felhasználható első egy évben. Az első év összesített betéti kamata 10%. Az első évben szerzett betéti kamatunk számokban 24.000Ft és a további években 2.400-Ft. Ezek összesen 31.200-ft-os betéti kamatot képeznek.

4 éves szerződés kötési díja 32.000-Ft és a havi számlavezetési díj 150-Ft. Az összes költségünk 4 évre 32.000-Ft és 7.200-Ft négyéves számlavezetési díj. Az összes bevételünk tehát 288.000-Ft állami támogatás + 31.200-Ft betéti kamat – 32.000Ft nyitási díj -7.200-Ft számlavezetés. A tiszta nyereségünk 280.000-Ft. Ez a befizetett pénzünkre vetítve kerekítéssel 29,1667%-os hozam.

10 éves szerződés esetén 76.500 a szerződés nyitási díja, 18.000-Ft a tíz évnyi összesített számlavezetési díj. betéti kamataink összesen 45.600-ft és az állami támogatásunk 720.000-Ft. A tiszta nyereségünk, 672.000-Ft tíz év alatt. Ekkor 2,4 millió önerőnk van a számlán erre vetítve ez 28%-os hozam a futamidő végéig. Az inflációval számolt nyereségünk 25% felett marad bármilyen futamidő mellett.

A konklúzió, amit levonhatunk, hogy hozam szempontjából minimális az eltérés futamidő között, százalékban kifejezve 1,1667% a 4 éves és a 10 éves konstrukció között.

Biztonság:

Minden egyes szerződésben az ügyfelet az OBA- Országos Betétbiztosítási Alap biztosítja. A befizetett betétek és kamatok 100.000-Euro-s értékig mindenki pénzét biztosítja, ami legalább 30 millió forint, ha 300-Ft-os Euro árfolyammal számolunk. Ekkora összeget, egyik lakástakarékpénztári változat sem tud elérni, tehát kijelenthetjük, a teljes bent levő összegünk biztosítva van, ha a szolgáltató nem lenne képes kifizetni minket. A *Biztonság* kategóriájába sorolnám azt a tényezőt is, ha elhalálozik a szerződő, akkor a kedvezményezettje, vagy abban az esetben, ha az saját maga volt, akkor a törvényes örökös megkapja a teljes lakáskasszában szereplő összeget. Biztosak lehetünk abban, ha velünk történik bármilyen esemény is, a befizetett pénzünk nem veszik el, hanem öröklődik. Az öröklés ez esetben teljes hagyatéki eljárás mentes.

Ennek tudatában a biztonságot teljesen kielégítőnek ítélem.

Likviditás:

A lakáskasszákon levő összeghez, ha nagyon muszáj hozzátudunk férni és feltudjuk használni saját célunkra. Ebben az esetben a szerződés megszűnik és a kapott állami támogatást vissza kell teljes egészében fizetnünk, plusz 20%-os büntető kamatokat is. Ez 24%-os csökkenés a saját befizetett pénzünkhöz képest.

A likviditás a hozzáférhetőséget testesíti meg, és az állami támogatást kizárólag lakáscélra tudjuk felhasználni a futamidő lejáta után. Az értékelésem szempontjából ezért nem likvid terméknek tekinthető ez a konstrukció. Semmilyen esetben sem ajánlom ezt a terméket azoknak, akik nem 100%-ig biztosak, hogy lakásra fogják felhasználni a pénzüket. Ha nem részesülnénk a 30%-os állami támogatásban, akkor egy folyószámlának megfelelő hozamokkal kecsegtetne.

Szakértelem és Időráfordítás:

Egyszerre értékelem, mivel itt havi szinten fizetjük a kiválasztott összegünket, a 30%-ot évente minden esetben megkapjuk. Így túlzott szakértelem nem szükséges hozzá, szerződéskötés előtt érdemes összehasonlítani, szolgáltatók szerint mekkora a nyitási költség, vagy milyen akciók érhetők el, de ezentúl másra nem kell figyelniük. Időráfordításra is csak annyira van szükség, hogy megtaláljuk a számunkra legmegfelelőbb nyitási kondíciót. Az értékelésem szakértelemtől függetlenül bárkinek ajánlott és túlzott időráfordítást sem igényel.

3.2.3 Magyar Állampapírok értékelése

Hozam:

- **Babakötvény:** A babakötvény infláció védett. Ez esetben bármilyen mértékű az infláció, ugyan olyan százaléku hozamot jóváírnak a babakötvényen és ezen felül jön rá a kamatprémium. A kamatprémium a jelenleg megvásárolható sorozatoknál 3%. Attól függően, hogy kinél nyitjuk meg az értékpapír számlánkat, számlavezetési díjat felszámolhatnak. Célszerű Államkincstáron keresztül Értékpapírszámlát nyitni, mert azok számlavezetése díjmentes. Ekkor az inflációval számított 3%-os hozamot tudjuk elérni a babakötvénnyel. Állampapírformák közül a nettó hozam itt a legmagasabb részarányú ezért érdemes elgondolkozni, hogy befizetéseket tegyünk a programba.
- **Prémium Magyar Állampapír:** Ezen papírok is infláció védettek. 3 és 5 éves futamidőtől függően, 1,1% vagy 1,4%-os kamatprémiumot tudunk ezzel elérni. Általánosságban kijelenthető, hogy Magyar Állampapírokat érdemes Államkincstár által vezetett befektetési számlán vásárolni, mert így nem keletkezik számlavezetési díjunk. Az inflációval kombinált hozamunk 1,1% vagy 1,4%. Ezeket a hozamokat 15%-os adókötelezettség sújtja, abban az esetben, ha 4. év előtt vesszük fel a pénzünket. 4. év után 10% és az 5. év letelte után teljesen adómentes a hozamunk is. Az adókötelezettséggel csökkentett hozamunk a 3 éves állampapírnál 0,935%, míg az 5 papíroknál a negyedik évig 1,19%, negyedik év után 1,26% és az ötödik év végén 1,4%.

Személyes véleményem az Állampapír hozamok tekintetében, hogy itt a likviditás és a biztonság az a két tényező, ami dominálni fog. A kiszámolt tiszta hozamok nem olyan horderőjűek, hogy emiatt tömegesével vásároljanak az emberek, a vonzerejét megintcsak a biztonság f.

Biztonság:

Biztonság kérdésében az összes Magyar Állampapírra igaz, hogy az állam személyes garanciát vállal arra, hogy a megváltott kötvények a kötvénytulajdonos felé kamatostól biztosan kifizetésre kerülnek. Nagyobb biztonságot az állam személyén kívül nem lehet biztosítani pénzügyi termékre.

A konklúzióm az állampapírokkal kapcsolatban az, hogy a legnagyobb biztonságú megtakarítási lehetőségnek számítanak, nem csak az általam bemutatott stratégiák közül, de bármilyen más termékhez viszonyítva.

Likviditás:

Az állampapírok bármikor visszavásárolhatók névértéken és az addig megtermelt kamatokat is kifizetik számunkra. Nem kell büntetőkamatokat fizetnünk és más egyéb díjat sem bármilyen jogcímen, ha nem várjuk meg a futamidő végét. A pénzünk nincs megkötve, hogy mire kerül felhasználásként, teljesen szabad. Ha az adókötelezettséget bevállaljuk, akkor ez egy maximálisan likvid megtakarítási lehetőségnek nevezhető.

Szakértelem és Idő ráfordítás:

Itt is egyszerre véleményezem ezt a két tulajdonságot, ugyanis választék van bőven, az állampapírok között. A pénzünk biztonságban van, likvid is, ezért személyenként eltérhet, kinek melyik változata a szimpatikusabb. Mérlegelni csak a futamidő kérdésében kell, mert az adófizetési kötelezettség megfizetése minden esetben kötelező. Amíg kiválasztjuk a számunkra legmegfelelőbbet és számításba vettük az időtávot, további hosszabb idő ráfordítást nem igényel.

3.2.4 Unit-Linked biztosítás értékelése

Hozam:

A hozam értékelés talán itt a legnehezebb. Portfólió függő ugyanis, hogy milyen eredményeket tudunk elérni. A Generali aktuális elérhető eszközalapjait egy általam szerkesztett táblázatban szemléltetem. Az alapok teljesítménye egy éves átlagban kifejezett értékek.

Eszközalap	Teljesítmény (2016-2018)	Kockázat
Pénzpiaci 2016	0,09%	Alacsony
Hazai Kötvény	2,29%	Alacsony
Tallózó abszolút hozam	3,47%	Közepes
Világjáró kötvény	-0,42%	Közepes
Horizont 5+ vegyes	2,91%	Közepes

Horizont 10+ vegyes	3,92%	Közepes
Hazai részvény	8,94%	Magas
Horizont 15+ vegyes	4,52%	Magas
Fejlett világ részvény	4,05%	Magas
Fejlődő világ részvény	4,29%	Magas
Világmarkák részvény	5,06%	Magas

Ami biztos, hogy a teljes költség mutató 3,33%-4,7%-ig terjedhet az eszközalapoktól függően 15 éves futamidőt feltételezve. Infláció együttthatójaként 5,73-7,1%, amit évente ki kell, hogy termeljen a befektetésünk, különben veszteségesnek tudható be ez a megoldás. A termék kamatozása a kamatos kamat működésén alapszik. Az egy évben elért kamataink, a következő évben a tőkével együtt kamatozva termelnek újabb hozamot. Az ilyen megtakarítási stratégia minden esetben hosszútávra szóló megoldás, ugyanis rövidtávon nem nyereségeképes, visszautalva, a költség szerkezetére, bónuszaira és visszavásárlási táblázatára. A hozamunk adóköteles a 10. évig, utána adómentes. A 6. év kezdetétől 8%, előtte 15%-os adófizetési kötelezettségünk keletkezik Nyugdíjbiztosítási elemként megkötve, a 20% adójóváírással növelt éves befizetésünk bőven meghaladja a várható költségeket és inflációt. Ekkor viszont megvan kötve a kezünk, mert, ha pénzhez akarunk jutni, a 20%-ot visszakell fizetnünk és büntető kamatokat is kapunk, ami az adójóváírás 20%-a. Nyugdíjbiztosításként csak akkor megfelelő és ajánlott a személyes véleményem alapján, ha nem szeretne az ügyfél hozzányúlni a befizetett összegeihez a futamidő lejáratá előtt.

Összegezve a gondolataimat, a termék ettől függetlenül jó, de szakértelmet kíván és megfelelő portfólióstratégiát egész időtáv alatt, amely hosszútávon tud jövedelmező lenni.

Biztonság:

A Unit-Linked típusú megtakarítások során az ügyfél vállal teljes kockázatot a választott eszközalapjai után. A társaságok, köztük a Generali is, bemutatja és ismerteti az eszközalapokat, illetve portfóliókat, viszont az ügyfél döntésén múlik melyik portfólióba/alapokba fogja a befizetését irányítani. A biztosító eszközalapokat sem ajánl és tanácsot sem ad arra nézve, melyik a megfelelő választás az igényeinkhez mérten. A diverzifikáció elengedhetetlen ennél a termék típusnál, hogy védjük a befizetett pénzünket.

A befizetett összegeket viszontbiztosítás keretein belül védi a biztosító. Viszontbiztosítás szerződés keretében egy biztosító, a hozzá beérkező díjak egy részét átengedi egy másik biztosítónak, aki arra vállal kötelezettséget, hogy az első biztosító szolgáltatásainak egy részét megtéríti.

A szerződés tartalmaz egy biztosítottat. Ha a biztosított elhunyt, akkor a bent levő teljes összeget kamatostól megkapja a kedvezményezett vagy a legközelebbi törvényes örökös. A benti összegek egy halál esemény bekövetkeztekor teljesen hagyatéki és illeték mentesen kerülnek a célszemélyhez.

A részletes bemutatás során megemlítettem, hogy van lehetőség szüneteltetésre a negyedik évtől kezdve. Ezt egy plusz biztonsági elemként kötelességemnek éreztem megemlíteni, ugyanis kevés olyan megtakarítás van, ahol a folyamatos díjfizetési kötelezettséget hosszabb időre abba lehet hagyni, ha nem várt anyagi problémák merülnek fel a mindennapi életben. Ez idő alatt a bónuszainktól sem esünk el, tehát mindenképpen pozitív tulajdonság.

Lényegét tekintve, ha megfelelő és helyes portfólióba fektetjük a pénzünket és azt folyamatosan monitorozzuk és figyelemmel követjük az alakulásukat, akkor a pénzünk biztonságban van.

Likviditás:

A szerződésből biztosítja számunkra, hogy amikor csak akarunk pénzhez tudjunk jutni a befizetéseinkből. Attól függ, hogy mekkora összeget tudunk felvenni, hogy melyik évben jár a szerződés a megkötésétől kezdve. Ha az első három évben próbálunk pénzt kivenni, akkor szinte biztos, hogy a befizetéseinket nem tudjuk visszakapni 100%-ig. Részösszegek kifizetésére szintúgy van lehetőség, ez bármikor adott, nagyságtól függetlenül. Pozitívum, hogy bármennyire is likvid a termék, ha élünk ezzel a lehetőséggel, a bónuszainkat nem veszítjük el, akárcsak a díjfizetési szüneteltetés esetén.

A tanácsom, hogyha valaki ilyen terméket szeretne megtakarítási formának, akkor csak úgy indítsa, hogy az első három évben ne kelljen hozzányúlnia. Akár képezhetünk forgó tőkét a szerződés megkötése előtt, otthon vagy a számlánkon, hogy a váratlan helyzetekre fel legyünk készülve és akkor a szerződéshez nem szükséges hozzányúlni.

Szakértelem:

Többi társától eltérően, itt szükséges valamely szakértelem, hogy mégis hová fektessünk be. A biztosító tájékoztatásán túl, célszerű magunk is utána nézni, hogy az eszközalapok

milyen értékpapírokból épülnek fel és ez alapján meghozni a döntésünket. A tájékozottság és az információ szerzés itt feltétele a kiemelkedő hozamnak.

Idő ráfordítás:

Ajánlott legalább fél évente megnézni, hogy hogyan teljesítettek az alapjaink, évente egyszer kötelezőnek ajánlom. Mivel rajtunk múlik milyen teljesítménye van a befektetéseinknek, aktívan kell gazdasági híreket olvasni és hallgatni és további információk után kutatni annak érdekében, hogy ne veszteséggel szálljunk ki a szerződésből. Heti szinten néhány órát ne sajnáljunk erre szánni.

3.2.5 Tartós Befektetési Számla értékelése

Hozam:

A tartós befektetési számla esetén nem lehet pontos százalékokat meghatározni, hogy milyen hozammal számolhatunk. egyik oka, hogy több száz eszközalapból választhatunk, ami részvények, kötvények, és más befektetési jegyeket takarnak. Továbbá egyénfüggő ugyan úgy, akárcsak a Unit-Linked esetében, hogy ki mibe fektet és milyen arányban. A legnagyobb hangsúly a diverzifikációra itt fordul elő. Itt tényleg csak a magunk ura vagyunk és mi állítjuk a saját portfóliónkat össze. Míg a Unit-Linked esetében 15-20 eszközalap közül könnyebb egy jó csomagot összeállítani, addig a TBSZ esetében a több száz lehetőség nagy kockázatot rejt.

A költség szempontjából, ez a legolcsóbb konstrukció, számlavezetési díj ellenében. A OTP Bank által nyitható Tartós Befektetési Számla díja havi szinten 117-Ft. Ha a szerződés 3 naptári éven belül szűnik meg 597 Ft-ot kell költségként a szolgáltató fele fizetni. Ezenkívül a befizetés ingyenes, csak a hozamok után van adófizetési kötelezettségünk. Az első három évben 15%., harmadik év után 10% és 5 év lejáratát után adómentesen tudjuk a teljes összeget kifizettetni a részünkre.

Hozam szempontjából kiváló lehet, aki tudja mit akar vásárolni és kereskedni vele. Költség szerkezetileg is tökéletes, mert a legolcsóbb az összes bemutatott pénzügyi termék közül.

Biztonság:

Az OTP által elérhető TBSZ számlát az OBA biztosítja 100.000-Euro-ig. A befektetéseink következményéért és döntéseinkért kizárólag mi magunk vagyunk a

felelősek. Ezért ezt a megtakarítási formát a hozzáértő mondhatni szakembereknek tudom ajánlani, mert egy tájékozatlan befektető, hamar elveszítheti a pénzét.

Likviditás:

A befizetett összegeinkhez bármikor hozzáférhetünk. A 3. évben van egyedül részletkifizetési lehetőségre, a többi szakaszban, csak az egész egyenleget tudjuk felvenni. A terméket likvidnek értékelem, mert az 597 forintos idő előtti számlamegszűnési díjon felül, az adókötelezettséget kötelező megfizetnünk, a harmadik év után is.

Szakértelem:

Ahogy a biztonságnál szóba hoztam, a szakértelem itt elengedhetetlen, hogy bármit is tudjunk kezdeni egy TBSZ számlával. Ezt senki másnak nem ajánlom, csak azoknak, akik értenek a befektetésekhez, máskülönben nagyon hamar elveszítheti a pénzét, aki nem céltudatosan vásárol értékpapírokat. Ha minden esetben egy ilyen számlát akarunk nyitni és ezen keresztül kereskedni, akkor egy befektetési tanácsadóval vagy szakemberrel folyamatosan konzultáljunk, ha még mi nem vagyunk kellően képzettek a befektetéseinkhez.

Idő ráfordítás:

A legtöbb időnként ennél a megtakarításnál kell felhasználnunk. Itt a rengeteg alap miatt a napi szintű tájékozottság és a napi 1-2 óra aktív gazdasági események követése mellett sem lehetünk biztosak, hogy pozitív hozadéka lesz a portfóliónknak.

3.2.6 Önszegélyező Pénztár értékelése

Hozam:

Az Önszegélyező pénztárra befizetett összegeink után 20%-os adójóváírást tudunk igénybe venni. Ennek a maximum mértéke évente 150.000-ft, amit 750.000-Ft éves befizetés mellett lehet kihasználni. Arra figyelemmel kell lennünk, ha nincs Személyi Jövedelem Adónk, vagy nem akkora mértékű, mint amekkorát igényelni tudunk a befizetésünkre, számoljunk utána, vagy a könyvelőnkkel egyeztessünk, mekkora összegnél tudjuk maximalizálni a jóváírást. Ha nincs SZJA adónk, akkor egy közeli rokont, hozzátartozót jelöljünk meg kedvezményezettként és pénztártagként, hogy az ő SZJA adójából kitudjuk használni a visszaigénylést. Ha nem kapunk adójóváírást,

gyakorlatilag hasztalan az Önszegélyező pénztár, nem kamatozik nekünk és havi költsége van. A legalacsonyabb tagdíj 3.000 Ft havonta, de ez az összeg jóvá íródik a számlánkon. Ha tényleg a maximalizálásra törekszünk akkor 1,5 %-os költséget vonnak el a befizetéseink után, ami 11.250-Ft-nak felel meg.

Az adójóváírást 180 napra elhelyezett befizetések után kapjuk meg, utána, ha még nem használtuk ki teljesen az éves keretet, 180 napra ismét leköthetjük a pénzünket. Ha a költséget levonjuk, akkor 138.750-Ft a tiszta nyereségünk, ami 18,5%-os hozamnak felel meg. Hozam alapján ezt egy tökéletes megoldásnak találom mindenki számára, ha van olyan szolgáltatás, amire igénybe tudja venni. Biztos garantált hozam, ha van SZJA adóbefizetésünk és alacsony költséggel működő megtakarításról beszélünk.

Biztonság:

A pénzünk az OBA által garantálva van, egészen 100.000-Euro-ig, emellett a Generali egy régmúltú, 6 kontinensen tevékenykedő, több mint 100 éves vállalat. Ha náluk nyitunk pénztári számlát garantáltan biztonságban van a pénzünk.

Likviditás:

Ahogy megjegyeztem, 180 napos lekötésre van szükségünk, az adójóváírás megszerzése céljából. Mindenképpen nélkülöznünk kell a pénzünket, nem tudunk belenyúlni, ezért konkrét biztos elhatározás kell, mielőtt bármekkora tőkét be akarunk fizetni. Külön szolgáltatásokra van bontva, mire lehet felhasználni, így kötött a felhasználása, de a felsorolt szolgáltatások között válogatva, ha valakinek gyermeke van vagy már felsőoktatási képzésen vesz részt, vagy lakáshitele van, esetleg védendő fogyasztói státusszal bír, akkor a mindennapokat megkönnyíti ez a pénztár és folyamatos használta ajánlott.

Véleményem, hogy nagyon sok család nem használj ki ezt a megtakarítási formát, pedig több tízezer forintokat lehet ezzel évente megspórolni, megszerezni. Csak ajánlani tudom.

Szakértelem és időráfordítás:

Ehhez a termékhez komoly szakértelem nem szükséges, bárkinek készséggel ajánlom, mert hatékonyan tudja használni a megtakarítást, különösebb idő ráfordítás sem kell, a szolgáltatások között válogatva többet nem vesz igénybe.

Az összehasonlítás és értékelés végéhez értem, az összefoglalásnál egy táblázatba rendezem az értékelés eredményét és a tapasztalatokat.

4. ÖSSZEFOGLALÁS

Értékeléseim alapján **több konklúziót** is letudok vonni. A prezentált megtakarítási formák közül **mindegyik jó és működőképes**, nagy *befolyásoló* tényező lehet az is, hogy ki milyen *életszakaszban és élethelyzetben* van. Például, aki fiatal 20 éves koraiban jár, neki nem biztos, hogy aktuális és megnyerő lenne egy olyan megtakarítás, ami a nyugdíjas éveire jelent megoldást. Ha valaki negyven és ötven éves kor között van, neki már esedékes és őt jobban fogja érdekelni egy olyan nyugdíj konstrukció, ahol havi szinten fizetnie kell és minimális szakértelem mellett kitudja következtetni, mekkora nyugdíjmegtakarítást tud felépíteni és kvázi hidegen hagyja az olyan tartós befektetési számla, ahol komoly, igenis időigényes munka, hogy valaki kellőképpen profitálni tudjon a befektetéseiből. Fiataloknak, vagy fiatal pároknak a lakástakarékpénztár, amit sajnós az összefoglalásom írásakor **megszüntettek**, szinte ajánlott volt, hogy legalább egy élő szerződésük legyen. Ugyan, ha nem is lehet vele egy Budapesti lakás árát összehasonlítható, de egy erős alaptőkének kiváló. A saját összehasonlításom és véleményem alapján a következő **rangsort** állítottam be az *öt megtakarítási forma* közül:

1. **Unit-Linked** → Hozamként vegyük kiinduló alapul a 2017-es átlageredményüket, 6,89%-ot és a termék kamatos kamat elvén működik.
2. **Lakástakarékpénztár** → Habár már nem elérhető, az összehasonlított szereplők közül a második helyre rangsorolom, 30%-os éves támogatásával és évi 72.000-Ft-os hozamával.
3. **Önsegélyező Pénztár** → Az évi 20%-os, 150.000-Ft-os adójóváírás, ha nem is aktuális valamely szolgáltatási köre számunkra, a családban biztosan akad, akinél szóba jöhet.
4. **Magyar állampapírok** → Az általam bemutatott értékpapírok nagyjából fix hozammal a legbiztonságosabb és kiszámíthatóbb lehetőségek. Ez viszont a hozam rovására megy.
5. **Tartós Befektetési Számla** → Felkiáltó jellel tenném az utolsó helyre. Ehhez tényleg szaktudásra van szükség és inkább azoknak a termékeknek, akik pénzügyben jártassak, ezt tanulták és ezen a területen dolgoznak. Emellett idő igényes is. Viszont, aki kitudja ezt használni, annak még jobb lehetőséget is tud nyújtani, mint a Unit-Linked. Tehát azoknak az embereknek ez az elsőszámú befektetési

lehetőség véleményem szerint, de csak és kizárólag nekik, nem az átlag/hétköznapi ember számára!

Ahogy korábban említettem, **életszakasz** és **élethelyzetfüggő**, hogy kinek melyik megoldás aktuális. *Fiatalok számára* a **lakástakarékpénztár** kiváló lehetőség volt. **Unit-Linked** féle megtakarításokat is ajánlom a *fiataloknak*, mert szabadon felhasználható, rugalmas tud lenni, ha valaki kihasználja az eseti befizetések lehetőségét és kamatos kamat mellett hosszútávon jó hozamokat is tud generálni. A magyar állampapírokat *bárkinek ajánlom*, **kiszámítható**, és **biztonságos**. Bárki, aki *szkeptikus* bármilyen megtakarítási termékkel kapcsolatban, itt nem tud csalódni. Ez tényleg a biztonság kedvelőinek ajánlott és **kortól függetlenül** bárki számára elérhető. Az **idősebb személyeknek** vagy **gyermekes családoknak** is ajánlom a Unit-Linked terméket, az eddig elhangzottak alapján. *Hosszútávon nyugdíjcélnak* is megfelelő, még ha nem is elterjedt megtakarítási opció a lakosság körében. Hasonlóan a *családosoknak* a lakástakarékpénztár azért volt jó konstrukció, mert a **gyermekek nevére** is lehetett állami támogatásostúl kötni. Hiába a 4 éves legrövidebb futamidő, a házat vagy lakást mindenki *lelakja és felújításra* ez tökéletes. Itthoni viszonylatban keveseknek adatik meg, hogy ne **hitelből vegyenek** maguknak ingatlant, ezért a *hitelbe* való **beletörlesztés** is közkedvelt volt a családosok között. **Az Önszegélyező Pénztár** is szinte *mindenkinek megoldás*, a korlátozott adójóváírási feltételei ellenére is. Biztos akad a *családban* vagy *rokonságban* olyan, akinek gyereke van. beiskolázásra vagy később felsőoktatási támogatásra lehet jogosult. Mivel több esetben **egészségpénztári szolgáltatásokkal együtt** használható, időseknek gyógyszerre funkcionális, vagy kisgyermekes pelenkájára, tápszereire is. Ha elsőre azt gondoljuk nem nyújthat nekünk adójóváírást, előtte többször gondoljuk át mert kiderülhet, hogy **mégis van** olyan szolgáltatása, amire igénybe vehetjük. A **tartós befektetési számlát** pedig, **aki hozzáértő**, szán rá időt, vagy csak kíváncsi milyen befektetőként mind-mind alkalmas, de tényleg csak a vállalkozó szellemű embereknek ajánlatos mert *hamar elveszíthetjük* a teljes befizetett pénzünket is.

Összefoglalás végéhez érve szerintem az életben csak úgy tudunk tovább haladni és egyről a kettőre jutni, ha van megtakarításunk még ha nem is az általam említett lehetőségek közül, ha csak otthon vagy folyószámlán gyűjtögetünk. Váratlan kiadásokra és célok megvalósításához elengedhetetlen. Én is **rendelkezem** 2 féle megtakarítással jelenleg és nem vagyok elzárkózva továbbiaktól sem.

5. IRODALOMJEGYZÉK

Könyvek, folyóiratok

BEN CARLSON: Befektetés józan ésszel (A4C Books, 2017)

DR. SZALAI ERZSÉBET: Gazdasági jogi ismeretek (Verlag Dashöfer Szakkiadó Kft., Budapest 2011)

LOWELL MILLER: A létező legbiztosabb befektetés- Építs vagyont osztalékból!
(T.Bálint Könyvkiadó, 2018)

PAUL A. SAMUELSON - WILLIAM D. NORDHAUS: Közgazdaságtan (Akadémia Kiadó Zrt., Budapest 2012)

PHILIP A. FISHER: Közöséges részvények- Rendkívüli profitok (T.Bálint Könyvkiadó, 2012)

PORTFOLIO.HU: A befektetési alapokról EGYSZERŰEN (NET Média Zrt., Budapest 2013)

WEINHARDT ATTILA: Befektetési stratégiák EGYSZERŰEN (Net Média Zrt., Budapest 2011)

Internetes források

<http://dr.farkasszilveszter.hu/letoltes/794/> letöltve 2018.10.30

<http://lakastakarekokosan.hu/tarsashazaknak-tudnivalo/> letöltve 2018.10.11

http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/388/1/Kerenyi_Istvan_2011.pdf letöltve 2018.11.10

<http://www.allampapir.hu/allampapirok/BABA> letöltve 2018.10.23

http://www.allampapir.hu/tovabbi_kamatok/PMAP letöltve 2018.10.23

https://bankmonitor.hu/megtakaritasok/allampapir/adatlap/?ID=60&tab=GOVERNMENT_SECURITY&comparator=DURATION_DAYS&roleCode=BM&orderBy=DURATION_DAYS&duration=LESS_THAN_ONE%2CONE_TO_THREE%2CTHREE_TO_FIVE%2CMORE_THAN_FIVE¤cy=EUR%2CHUF&fixInterests=FIX%2CDINAMIC&selectedGovernmentSecurityTypes=FMAP%2C1MAP

[%2C2MAP%2CBABA%2CBMAP%2CPMAP%2CPEMAP%2Ccheck-all](#)
letöltve 2018.10.22

<https://bva.hu/hu/befekteto-vedelem/altalanos-informaciok/> letöltve 2018.11.04

<https://ep.generalipenztar.hu/penztartagjainknak/adokedvezmenyek/> letöltve 2018.11.14

<https://ep.generalipenztar.hu/penztartagjainknak/onsegelyezo-penztari-szolgaltatasok/>
letöltve 2018.11.15

<https://hozaminfo.com/a-befektetesi-haromszog-rejtozkodo-negyedik-es-otodik-oldala/>
letöltve 2018.11.20

<https://kiszamolo.hu/befektetesi-alap-vagy-etf/> letöltve 2018.11.11

<https://penzugyi-tudakozo.hu/tbsz/> letöltve 2018.11.10

<https://penzugyi-tudakozo.hu/unit-linked-befektetesi-egysegekhez-kotott-eletbiztositasok-mukodese/> letöltve 2018.11.03

<https://postamegtakaritas.hu/allampapirok/> letöltve 2018.10.20

<https://profitline.hu/Az-inflacio-alakulasa-Magyarorszagon---egy-abran-379589>
letöltve 2018.11.20

<https://szendreiadam.hu/szamlak/ertekpapirszamla-osszehasonlitas/> letöltve 2018.11.10

<https://www.aegonlakastakarek.hu/termekeink/mire-lehet-felhasznalni/> letöltve
2018.10.12

<https://www.generali.hu/Biztositas/Nyugdij/Nyugdijbiztositas.aspx> letöltve 2018.11.15

<https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/dontenem-kell/ongondoskodas/lakastakarek>
letöltve 2018.10.09

<https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/dontenem-kell/ongondoskodas/onsegelyezo-penztar> letöltve 2018.11.17

<https://www.mnb.hu/fogyasztovedelem/penztarak/onsegelyezo-penztar/onkentes-kolcsonos-biztositopenztar> letöltve 2018.11.17

<https://www.mnb.hu/letoltes/koroknai-peter-a-fenntarthato-novekedes-zaloga-javitott-mnb-honlapra.pdf> letöltve 2018.11.02

<https://www.mnb.hu/letoltes/mnb-oktata-si-fu-zetek-13-0522-fedezett-kotvenyek.pdf>
letöltve 2018.10.13

<https://www.mnb.hu/letoltes/tbsz.pdf> letöltve 2018.11.10

<https://www.penzcentrum.hu/hitel/ennyi-volt-lehuzza-a-rolot-az-egyik-kozkedvelt-hazai-lakastakarekpenzta.1070388.html> letöltve 2018.10.06

<https://www.portfolio.hu/befektetes/ongondoskodas/magyar-virtus-a-megtakaritasokban-kilogunk-a-terseg-oroszagai-kozul.265425.html> letöltve 2018.10.10